

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ XIV. Скрантонъ, Па., Четверъ 25-го Януара, 1906. Число 4.

Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, January 25, 1906. No. 4

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Сачень.

25	Ч.	Тетяни, Елар
26	П.	Брилла, Стратон
27	С.	Отцъ свинскихъ
28	И.	22 по С. Павла
29	П.	Пол. ок Петра
30	В.	Антонія Вел.
31	С.	Атавасія і Кар.

— НЮ-ЙОРКЪ, 22-го сѣчня. Одна жѣнка сама себе снѣчала. Причиною самоубійства була розпука, въ яку впала та жѣнка побѣда того, якъ еѣ брата засудили на 6 мѣсяцѣвъ тюрьмы.

— ПЕТЕРБУРГЪ Роковины Кровавой Недѣлѣ (22-го сѣчня) пройшли безъ проливу крови. Урядъ сконфісковавъ 4 часописѣ; ихъ редакторѣвъ и выдавцѣвъ выслали зъ мѣста; у сѣмъ часописѣмъ заборонили друкувати чорну (траурну) лѣнію на першій сторонѣ.

— ЗЪ РОЖНЫХЪ мѣсть сѣхонныхъ стейтовъ доносятъ, що тамъ настала неавычайно тепла, где-негде пѣлкомъ. лѣтна погола. Термометеръ показувавъ 60, 70 и навѣтъ 74 ступанѣвъ тепла. — Въ Патсвилѣ, Па., наприкладъ, почали навѣтъ дерева розвивати ся, и дѣти купались въ ставахъ. Въ Амстердамѣ, Н. Й. найстаршій люде не можуть пригадати, щобъ кола-небудь була така тепла погода въ цѣхъ числахъ сѣчня.

— ЧИКАГО, 21-го сѣчня. Завдяки ненормально теплѣй погодѣ, котра наступила тутъ несподѣвано, торговцѣ яйцами понесли великій шкоды, котрі зарозомъ выносятъ болѣшь одного миліона долларѣвъ. Вони мали великій запасъ яецъ, котрі теперъ мусять продавати по 11 центѣвъ дозень. А звычайно продавали ихъ по 30-36 центѣвъ. Тѣ, хто має ледовнѣ, заробляють на нихъ красный грѣшь.

— СОЛТЪ ЛЕЙКЪ СИТИ, ЮТА., 21-го сѣчня. Вечеромъ 20-го сѣчня зъ горъ скотили ся великій лавины (масы снѣгу). Вони зруйдували де-кѣлько гавзѣвъ, и похоронили подъ собою 14 душъ людей.

— ЧИКАГО, 21 сѣчня. Уряды желѣзницъ на „Вестакъ“ и „Нортвестакъ“ оголосили, що потребують 30 тысячъ робѣтниковъ, що за дѣя браку робѣтниковъ вони не можуть выконати многихъ будѣвничихъ робѣтъ, не вважаючи на те, що вони платять по \$1.75 и до \$2.50. Але це оголошене виглядає на капіта-

лістичный „швиндель“. Правдоподобно, компаністы хотять въ той способъ скликати до Чикаго, якъ наиболѣше робѣтниковъ, щобы потомъ, користаючи конкуренцією безробѣтныхъ, зменьшити робѣтникамъ платню.

— ВАРШАВА, Росія. Результаты статистичныхъ робѣтъ показують, що въ на слѣдокъ политичныхъ страйковъ робѣтники стратили „пейды“ зарозомъ за весь 1605 рокъ 12 миліонѣвъ долларѣвъ, а капиталисты утерали на „бизнесахъ“ болѣше, якъ 100 миліонѣвъ долларѣвъ. Болѣшь, якъ тристо рѣжныхъ фѣрмъ (банкѣвъ, фабрикъ, склепѣвъ и т. п.) збанкротували.

— НЮ ЙОРКЪ. 22 сѣчня вѣдбула ся велика демонстрація на честь робѣтниковъ, розстрѣляныхъ рокъ тому назадъ на улицахъ Петербурга. Демонстранты всѣхъ національностей носили прапоры зъ надписами, котрыми ганьбили царя и славили революціонѣрѣвъ.

— ЖѢНКА детективъ зъ Филадельфіи, Па. выѣхала до Вестъ Верджиніи слѣдити паню Сомерсъ, яка подала до суду о розвѣдъ. Панѣ Сомерсъ довѣдавшись про се выбила детективку на улицы а мейоръ засудивъ еѣ на \$10.00 кары и казавъ опустити мѣсто.

— ВЪ СОЙМЪ державы Огайо посолъ Гонтъ поставивъ внесене, щобы людей хорыхъ на невылѣчимый слабости убивати хлѣороформѣмъ. Той самы думки е такожъ президентъ університету въ Harvard.

— КЛОПѢТЪ зъ слономъ. Яковъ Гопъ доставъ въ дарунку слона, котрый ѣсть на день бунелъ зѣвса и тону сѣна а важить близько 3½ тоны. Слоны сей вартує околѣ \$3000.00. Гопъ хотѣвъ его дарувати до звѣрнца въ Филадельфіи, опѣсля до звѣрнца въ Вашингтонѣ, але нѣгде его не приняли и такъ чоловікъ має лише клопѣтъ зъ слономъ.

— ХОДИТЬ поголоска, що члены италійской разбшацкой банды „Чорна Рука“ мають намѣръ убити говернерѣвъ Пенсилвеніи и Огайо.

— 16 ЛѢТНА дѣвчина спасла пасажирѣвъ двоухъ експресовыхъ потягѣвъ. Сѣю дѣвчинокъ е Марія McCall, дочка колѣйника недалеко Гарисбургъ, Па. Раненько минулого Вторника почувла она гуркѣтъ и по-

бачила, що величезный камѣнь звалывъ ся на треку. Сейчасъ вхопила червону лампу и побѣгла на трекъ, знаючи, що експресъ має незадолго туды переходити. И справдѣ инженеръ побачивъ еѣ лампу и въ часъ здержавъ потягъ. Въ сѣй хвили дѣвчина не говорячи нѣ слова пустилась чымъ скорше въ противну сторону, бо звѣдтамъ мавъ сейчасъ надѣйти другій експресъ и его такожъ испѣла въ часъ спинити.

— ПРАВОСЛАВНЕ братство тверезости въ Cleveland, О. почало выдавати газетку „Нова Жизнь“; величина 7 X 10 цѣлѣвъ. сторѣнь 4.

— БУДАПЕШТЬ (Угорщина). При выборѣ судіи въ мѣстечку Бѣлки, повѣту Берегъ, прийшло до кровавой бѣйки мѣжъ селянами и жандармами. Шѣсть селянъ и два жандарѣвъ зѣстали убитыми и де-кѣлько тяжко пораненыхъ. Бѣлки, руске мѣстечко.

— СКРЕНТОНЪ, Па. Мѣжъ фаерменами та урядниками желѣзницѣ D. L. & W. выникло непорозумѣне, котре, якъ що не буде полагоджене, приведе до страйку. 85 процентъ фаерменѣвъ заявили, що вони згодны суть покинути роботу, якъ тѣлько буде заряженъ страйкъ. Але, правдоподобно, непорозумѣне буде полагоджене безъ страйку.

— БЕРЛИНЪ. Въ Прусакъ урядъ проектує новый выборчій законъ, котрый має обмежати выборче право робѣтничой класы. Зъ привоуду того по великихъ мѣстахъ вѣдбули ся численны зѣбрания робѣтниковъ на якихъ робѣтники гостро протестували проти замаху уряду на ихъ людскы права, а такожъ высловили свое спѣвчуте російскимъ революціонерамъ. Въ Гамбургѣ робѣтники демонстрували по улицахъ, причѣмъ дѣйшло до кровавой супотички зъ полицією.

— ВАШИНГТОНЪ. Урядъ утворивъ окремый комитетъ котрый має зрѣбити дослѣды, якъ много дѣтей працює по рѣжныхъ „джабахъ“ въ Сполученыхъ Державахъ и выробити законы, котрі обмежилибъ працю дѣтей.

— POINT CREEK JCN. 18 го сѣчня въ майнахъ Detroit выбухла страшна експлозія, въ наслѣдокъ котрой 18 майнерѣвъ стратили жите. Якъ-потѣмъ дознали ся, експлодувавъ вуглевый порѣхъ.

— ФИЛАДЕЛФИЯ, Па. 22

сѣчня. Въ церкви нѣгровъ-баптистовъ выбухъ подчасъ богослужения огонь. Присутный, узнавши про те, въ великомъ страху кинули ся геть зъ церкви; черезъ те билы дверей зрѣбила ся давка, въ якѣй 18 душъ нѣгровъ и нѣгритянокъ зѣстали задавленными на смерть, а близько 50 болѣшь-меншъ тяжко покарѣченными.

— РІО ЖАНЕЙРО, Бразилія, 22 сѣчня. Бразилійскій военный корабль, Aquidaban, въ наслѣдокъ експлозіи потопивъ ся недалеко вѣдъ берега. 300 душъ залого, котра була на нѣмъ, зѣстали убитыми або потопили ся, мѣжъ ними контр-адмиралъ. Спасъ ся лише оденъ офицеръ.

— ГАВАНА, Куба. 21-го сѣчня. Застрайкували урядники центральной желѣзницѣ. Вони вымагають, щобы имъ платили американьскими грѣшми. Страйкъ цѣлкомъ зупинивъ рухъ на желѣзницѣ, и если прѣтягнетъ ся довшій часъ, принесє великій шкоды цукроварнымъ фабрикамъ, котрымъ забракне сырого матеріалу.

— ФИЛАДЕЛФИЯ, Па., 21-го сѣчня. Отруила ся дѣвчина Джені Грагамъ. Родичѣ хотѣли еѣ выдати замужъ за нелюбимого чоловіка.

— 125 людей заглядають смерти въ очи. Ыхали они зъ San Francisco до Puget Sound на кораблі Valencia, котрый розбивъ ся на скалахъ недалеко Ванкуверъ. Е надѣя, що если човны наспѣють въ часъ, то жите тихъ людей зѣстане уратоване.

— КОЛО Бостону минулои Недѣлѣ збились два невеликы кораблѣ и оденъ зъ нихъ пошовъ на дно. Втраты въ людяхъ не було лише втрата въ товарѣ околѣ повѣ миліона долларѣвъ.

— ПРЕЗИДЕНТЪ Мичель заявивъ, що компаністы обѣщали мати мѣтингъ вразъ представителями майнерѣвъ въ половинѣ мѣсяца Лютого, але де, напевно ще не зѣати.

— ДЕКОТРІ фармеры въ Пенсилвеніи користають зъ теплыи погоды и починають орати.

— ПАНАМА, 21-го сѣчня. Застрайкували пломберы. Вони домагають ся подвышки платнѣ до \$7.50 денно и скорочения годинъ працѣ. До того часу вони мали платню \$6.00 денно. Страйкарѣ спѣдѣвають ся, що побѣда буде на ихъ сторонѣ.

— НЕДАЛЕКО Патсвилѣ, Па. вѣдкрыли жылы угля вѣдъ 50—60 стѣпъ грубѣ.

— ПАРИЖЪ, Франція. Докторъ Лаландъ, котрый довшій часъ бувъ придворнымъ лѣкаремъ царя и до-теперъ веде зъ нимъ приватну переписку, оповѣдає, що царицѣ хорѣ на манію, що еѣ чекає такой самыи конецъ, якъ и французку королеву Марію Антуанету (Марія Антуанетѣ французкы революціонеры вѣдтали голову). Вона хотѣлабъ выѣзжати въ Росію, але царъ не годить ся на те. Докторъ Лаландъ подтвержує такожъ, що у царя зъ великимъ княземъ Владиміромъ була велика суперечка зъ того привоуду, що царъ хотѣвъ згодити ся на надане конституціи. При томъ Владиміръ вхопивъ царя за плече и кинувъ до долу, въ наслѣдокъ чого царъ сильно ушкодывъ руку.

— ВЪ ПЕРСИИ має бути заведеный конституційный державный ладъ. До того часу тамъ державный ладъ деспотичный. Выща еласть знаходитъ ся въ рукахъ шаха, котрый называє себе „королемъ королѣвъ“ и властію своею користаєтъ ся „зъ Божомъ ласки“. Вѣры Персы магометаньской.

— ВЪ СЕЙРЪ, Па. одна дѣвчина такъ зажурилась смертію своей матери, що обляла себе керсеиною и спалила себе живцемъ.

— ДРУКАРНЯ „СВОБОДЫ“ пошукує хлопцы 14 до 15-лѣтнього, котрый учивъ бы ся друкарства. Мусеть мешкати стало въ Скрантонѣ. Платни пѣсля зѣдѣностей, постепенно выспа. Власноручный зголошеня засылати на адресу:

СВОБОДА,
Box 353, Scranton, Pa.

СПРОСТОВАНО.

Намъ зновъ приходится ся зазначати сумный фактъ, що не всѣ дописувателѣ пишуть намъ правду. Такамъ брехуномъ показавъ ся, якъ довѣдуємось зъ певного жерела, Ив. Ванда, що писавъ про бѣйку и стрѣлянину въ Carnegie, Pa, яка мала буцѣмъ то вѣдбутись на Роздѣльній Святѣ. Нѣчого подобного не було, а чоловікъ, котрый бы звавъ ся Матѣй Гарронъ, на цѣломъ плѣйзѣ нема. Здає ся выйде на те, що треба буде жадати, абы кожда допись, заки давати еѣ до друку, була записана передъ нотарѣмъ публичнымъ або сквиеромъ.

Ред.

До вѣдомости

всѣхъ Русинѣвъ в Бофало, Н. Й. и на околици.

Давно вже замешкали Русини в Бофало, на північній часті міста (Black Rock) придбали два лати на церковъ и виплатили ихъ за старанемъ бувшого ихъ дуже працьовитого и щироого священника о. В. Гризняка. Довшій часъ, они, ті наші Русини оставали безъ своего обряду священника, безъ своей рідної церкви. Якъ причины були, не хочутъ говорити. Недавно вислали ті Русини двоухъ делегатѣвъ до мене: Михайла Котельця и Онуфрія Гузія зъ просьбою, щобы приѣхати до Бофало.

Вволяючи просьбѣи воихъ добрыхъ людей, я рѣшивъ ся приѣхати до Бофало дня 6 Фебруара о год. 8-й рано на Lehigh Valley. Того самого дня 6 го Фебруара вѣ Второк буду служити Сл. Божу о год. 10-й під числомъ 81, Churchill St., а вечеромъ о год. 6-й вѣдбуде ся парохіальный мѣтингъ гали 230 Amherst St., а дѣля Сейфа, тамъ де вѣдбувають ся мѣтинги брацкі.

Прощу місцевий урядъ повѣдомати про се и доколичныи плѣйзи.

о. Месторъ Дмитрій,
Northampton, Pa.

Жертвы

на
Революц. Уириньску Партию.

Попередно зложено \$170.90
Члены товариства „Запорожска Січ“ зложили:

М. Грацонъ	5
Т. Дакун	5
Н. Періг	5
М. Фринько	5
.....	2
О. Панько	2
П. Сова	5
Д. Сова	5
І. Сухереба	2
А. Зіаіноскій	1
О. Гр.	15
Н. Н.	10

Разомъ \$178.20

Дальшій жертвы просимъ засылати ласкаво на адресу:
Svoboda,
Box 353, Scranton, Pa.

Болѣе 36 лѣтъ
всесмірно-извѣстный
„ЯКОРЬИЙ“
ПЕНЬ-ЭКСПЛЛЕРЪ“
Дра Рихтера, употребляетъ капы
манушнее втираніе отъ
ревматизма, подгры, про-
студы, ломоты
и прочихъ болѣзней.
Во избѣжаніе поддѣлокъ слѣдуетъ
обращать вниманіе на фабричный
знакъ „ЯКОРЬИ“
Ссылки по 25 и 50 Стс. продаются
во всѣхъ аптекахъ и въ складахъ
F.A.D. RICHTER & Co.,
215 Pearl St., New York.

М. Ждан.

Русин Поганин.

(Копень.)

Лишивем ся, і скількоб я був не дав в тій хвили, щоб той незнакомий мені чоловік — вмісто говорити такі страшні слова, сказав мені вітверто хто він і що його довело до такої нїжди.

— Але знать доля вже так хотіла, щоб оден більше образець заподіяної нашому народови кривди вповнів в мою нещасну душу... бо коли оглянувем ся в сторону незнакомого, він уже стояв коло мене.

Поглянувшись оден другому прямо в очі, він не вдержав, спустив свої в долину... Якийсь час стоялисе обоа против себе мовчки, він заговорив перший.

— Ти молодий чоловіче не гнівай ся на мене і не дивуй ся мені, о! бо я дуже нещасливий. Не утікай від мене — продовжав він якимсь дрожачим голосом. Я зараз пізнав що ти не такий як другі — бо і по нашому умієш... а я вже давно по нашому не чув, дуже давно!.. Не гнівай ся, не утікай... жebraв незнакомий.

— Брате! аж скрикнув я з радости, брате, я Русин, говорю по нашому, і говорити буду по руски хочби в самім пеклі! І вам таким остати, а прокляте най спаде на тях, що сіють зневіру поміж нами до руского народу, до нашої сьв. віри.

— Остатні слова висказавши таким дивно-звучним голосом, що аж сам здивував ся, як я міг так унести ся. Але видко мої слова і незнакомого діткнули до живо го, бо заточив ся як паний, обняв руками свою сиву голову, а кинувшись на крісло, заридав як мала дитина... Я стояв ошоломлений, не знаючи що ділати, а незнакомий товк своєю нещасною головою по столі і розпачав хлипаючи...

— Ой головонькож моя нещасна, а я думав, що я вже забув плакати... Думавем щом вже про все забув, — а того лиха принесло. заговорив... і ось я старий нездара... казав незнакомий, втираючи кулаком слези, котрі котились йому по поморщенім лиці.

— Коли той нещасний чоловік троха успокоїв ся, я розказавши дві шклянки пива, щоб собі незнакомого уняти — попросив його, щоб він розповів мені своє горе, а особливо що його довело до такого убожества. Незнакомий згадав ся радо, а потягнувши порядно зо шклянки, зачав менше-більше в ті слова.

— Давно то уже, буде тому літ з двадцять, зачав він, коли я по раз остатний подивив ся на наші гори... З краю я сирота, дитиною я ще був як родичі померли, добрі люде виховали, а підрісши служив я у дворі. — Хоть родичі не лишили мені маєтку я тим не журив ся; жило ся там якось... аж зачув я про ту прокляту Америку. Даремно я опирав ся покусі, не по могло, — продавав хату жидови... і приїхав в ті сторони, де до нині проживаю.

— Тут незнакомий потер брудною рукою чоло, зітхнув тірко, відтак викинувши недопиту шклянку пива, продовжав далше.

— О працю тут тогді не було трудно, а що я до неї не жалував рук, — то невдовзі не тільки приодяг ся порядно, але в додатку пару сот долларів найшло ся вже у мене. Поводило ся мені добре, лиш одно мене тут смутило, що не було в тих сторонах наших людей, скутилось мені самому. Знав я в краю дівчину сироту, як і я, служилисьмо разом в дворі. Попросив я одного поляка, — щоб написав мені лист по нї, згоди лася, післяв я їй гроші, ну і в три неділі опісля одру жилисьмо ся. Від тепер зачалось мені жите щасливе... Я працював в фабриці, вона також, одно нам лише не було на руку, а то се, що тут в цілій околиці не було сьвященника, з котрим моглисьмо порозумітись в рідній мові. Такої самої гадки видко були й Поляки, котрах тут наз'їжджалось множество, бо не вдовзі спровадили собі свого ксьондза, котрий від разу з'організував тут парафію. Я від першого прилучив ся до Поляків, оден Бог, думаю собі, на сьвітлі... а що я тогді уже знав трохи по англійки, і центів не скупив на храм Божий, то теж сьвященник від разу звернув на мене свою увагу, ба навіть зробив мене своїм колектором. Якийсь час все було добре, говорив далше незнакомий, я колектував, збирав гроші, давав сьвященникови, він хвалив мене, ба навіть ставляв мене за взір своїм парохіянам. Тое підносило мене дурного до якоїсь гордості, що він мене а не кого иншого вибрав за свого повірника.

— Але настали гірші часи, фабрики зачали „штаповати“, людий було мого без праці, то і колекту люде не радо давали. Тоді коли я, як звичайно, в суботу вечером відніс цілодневну колекту, він перераховавши скрививсь, і сказав, що колекта лиха іде, а ту на костелі довги, великі проценти треба платити і т. д.

— Зле, — сказав до мене, — що так мало гроший приносите; з такою сумою я не годен нічого зробити. Але я знаю, сказав слуга Божий до мене, що мої парохіяне мають гроші, лише ховають їх по банках... Чи не ліпшеб зробили, щоб ті свої грші зложили в костьольній касі? Тогді би я, говорив далше сьвя-

щенник, мав більше гроший до диспозиції, і Господу Богу далось би доказ, що, дбає ся о Ёго славу.

— Якжеж не було вірити слугі Божому? Тож не кажучи і слова, пішовем домів, виняв 500 долларів, цілий мій маєток, і віддав сьвященникови, заявляючи, що не хочу від них жадного проценту, в надії, що мені Бог виднагородить в десатеро. Захоріла мені дитина, котру нам дав Бог перед роком. Ходив я з нею по докторох, тратив гроші, але дитина хоріла, хирляла, а в кінці умерла... Пішов я, з розпукою в серці, до сьвященника, щоб похоронив мені дитину. Слуга Божий жало вав мене, що Господь Ёг зіслав на мене такий крестик, але рівночасно заявив, що я, як добрий католик, повинен справити красний католицкий похорон своїй дитині.

— Не бувби я батьком своїй дитині, щоб ховав ю бодай як, відповім, але з тим біда, що тепер не маю готових грошей при собі, а ксьондз, не знаю, чи скотять мені пождати, додавем несміло.

— В таких разі поховайте собі дитину як песя, сказав мені слуга Божий злобно... Я ждати не буду, бо і мені треба жити.

— Так але ще не е, відповів я, бо хоть я не маю гроший готових, але мої гроші е на косцелі, з котрих будете ласкаві відтягнути собі, що вам ся буде належати.

— Які ти маєш гроші на косцелі? Запитав мене ксьондз, нібито здивований.

— Якто які? відповів я, діткнений тим до живо го. Щож то ви забули, що я перед роком зложив 500 долларів до каси костьольної?

— А ти сякий-такий! А ти псе руский! — накинувшись на мене сьвященник... То ти думаєш, що я за ті гроші, котрі ти офірував на храм Божий, буду тобі щеня хоронити?...

— Кров закипіла у мені, коли я почув такі слова.

— Як-то? крикнув я. То ви хочете моєї кривди? Прецінь тих 500 долларів я лише позичив! А що до офіри, то я і так, Бог видів, офіровав більше як другі...

— За двері! псе руский! Ти ще сьмієш мені се говорити? Ти сьвіньо руска!... Думаєш, що косцол сьвенти хоче твоєї хамської позички? За двері! крикнув він, вхопив мене за квітнір й хотів викинути на двір.

— Я опирав ся... він силою пхав мене до дверей, почервонівши цілий як бурак. Я вхопив ся дверей, він віддер мої руки від дверей... Я вхопив ся його сукні, він пхнув сильніше і злетілисьмо обоа по сходах на долину...

— Що далше діялось не памятаю, говорив далше незнакомий. Знаю лише се, що другого дня поставили мене перед судию, і той за напад в цілі рабунку засудив мене на шість місяців вязниці... Коли нарешті випустили мене на волю, довідавем ся від людий, що той слуга Божий не тільки не похоронив мені дитини і гроший не віддав, але в додатку кинув клятву на мене, що я безбожник, недовірок.

— Взяв я від жінки 5 долларів, пішовем до салону і зачав пити з розпуки... Напивали в тім готелю мої знакомі полячки, котрі увидівши мене, зачали визивати мене від недовірків, поганів, зачали плюти на мене... Кров закипіла у мені, почастував я одного і другого ляха по морді, вискочив зза бари готельник, збидав мене і викинули за двері.

— Пішовем, сам не знаючи де іду, але коли опам'ятавем ся, не знаю як се стало ся, але через вітворене вікно побачив я в товаристві гостей в комнаті його, того самого кривдителя, мого найзавзятішого ворога, „ксьондза“... Не знаю також яким способом навинувсь мені камінь під руки; піднявем его і кинув у вікно. Щось зазвонило, забренькотіло, вчинив ся крик, явилась знов поліція, поставили знов перед судію і той за неоправність сказав мене на три роки тяжкої вязниці...

— Відсидівем. А коли випустили мене з тюрми, довідавем ся, що моя жінка не могла переїхати соро му і горя, розхоріла ся і померла, а що слуга Божий і єї не хотів похоронити, як викляту, то і її похоронили на містовім цминтарі, так як і мою дитину...

— А тепер нехай мені хто доведе, сказав незнакомий з огнем в очах, нехай мені хто докаже, що ест Бог в Америці! Нема! нема! говорив через затиснені зуби, бо есиб був, то чому позвольть кривдати невинних тим, котрі другим наказують не красти, а самі кривдять і крадуть? Нема го тут! кричав незнакомий далше, бо есиб був, то давно би уже посмажив їх душі в горячій оливі... і очі его загоріли страшним вогнем.

— Не лишивем ся в Чік...пі. Фабрика, в котрій працював я передтим рушила нарешті, тож вернувем назад до своєї праці.

— В три неділі по сім випадку, поїхав я знов до Чік...пі, в надії, що може удасть ся мені склонити того нещасного чоловіка, щоби змінив жите... Застав я там все по давньому. І готельник хрпав собі за барою і кіт чорний лежав на „барі“; стояв той сам годинник і потовчене зеркало, але незнакомого не заставем.

Коли нарешті добудувем ся готельника та заи- тав его, де той „поганин“, що так делікатно збудив его послідного разу, той відказав: він? Він тепер вже нікому не може шкодити... Перед тижнем пішов на „треку“ угле збирати для своєї газдині і льокомотив наїхав на него. Покрав го на кусники — додав го- тельник флегматично.

Довідавем ся де спочило его тіло; на тім самім цминтарі, що й его жінка з дитиною...

Приклякнувем на його ще сьвіжу могилу, і не знаю також як се стало ся, але вмісто молитви о по- кій душі нещасного, вирвалось таке з глибини моєї душі: Боже, Боже Небесний! за довго ти вже терпе- ливий! Але будже і справедливий.

А в місточку Чік...пі ще і тепер оповідають собі Поляки о niedowiarku Rusinie...

ДОПИСИ.

З Carnegie, Pa.

Будучи на Різдво в церк- кви сьв. Николая в Пітс- бургу, мав я нагоду почу- ти красний квартетовий сьпів, яким управляє п. І. Костюк. Сьпівають так гар- но і поважно а вправно, що можна сьміло запитати ся, кільки то труду мусіло коштувати п. Костюка, за- ки поставив свій хор на ноги! І не дивно. Пан Ко- стюк, як мені розказували, належить до тих людий, що віддають цілих себе сирави, котрої підняли ся. Скликує правильно проби, входить в найменші на по- зір дрібниці і викінчує ку- сник так, що може става- ти на про з найдобрій- шим хором. Не мало в тім також праці Сьв. о. Стефа- новича, тай сьпівакам са- мим належить ся призна- не, що зрозуміли важність хору і учащують правиль- но на проби. Я бим собі лиш міг бажати, щоби та- ких п. Костюків було бі- лше, а тоді нарід тягнув би ся з десятого плейзу до церкви, щоби піднести своє серце до Бога і загріти его до дальшої борби о на- сущник.

Старий парафіянин.

З Реймі, Па.

Тутешні Русини обходи- ли Новий Рік сего року зовсім інакше як минувши- ми літами. П. Й. Ялечко, обнявши від трьох місяців посаду дяко-учителя в Рей- мі, Па., з'організував в так короткім часі який-такий хор, вивчив его кілька ко- ляд і пісень, розділив кіль- ка деклямацій межи діти — ну, і на Новий Рік у- ряджуєсь в брацкій гали концерт, радше вечерниці.

Коли по короткій відпо- відно до okazji виголоше- ній промові виступив мі- шаний хор, я з запертим духом вижидав, коли ді- ргент дасть знак до сьпіву і в голові шибнула мені думка: „Ануж, як те все перестрашилось... і як зро- блять яку котячу музику, то треба буде з галі втіка- ти“... По тим разом пере- чуте мене опукало, бо на даний знак учителя наші сьпіваки як вкреснуть: „На небі зірка“, так сьмі- ло і так чистими голосами, що й годі було подумати, аби се був перший виступ — дебют ремейского хору та, що в так короткім часі можна було его так добре вивчити. — І всі прочі то- ки сьпіву: „Ой ви мої сьпі- ваночки“, „Возвеселі ся“,

„Ой під гаєм“, „Дівча в сінях стояло“ йшли як з маслом. Правда, кусники сьпіву були загалом по- единчі, одначе, коли зважить ся сю обставину, що хор зложений доперва від двох місяців та що більшу часть дитій-сьпіваків треба було учати не лише ари після голосів, але й самих слів пісний (в нас не було ще властиво регулярної, рускої школи), так поступ біль- ше, як вдоволяючий...

Не менше добре, як сьпів, пішли і деклямації. Марія Митерко декляму- вала: „Учи ся дитино“; Марія Качур, долька Пе- тра, деклямувала: „Рідна мова“; Юлія Кордяк, де- кламувала: „Молить ся Бо- гу“; Михайло Митерко мо- л.: „Не встидай ся працюва- ти“. І як любо і мило ті діти щибтали!... А старі, батьки і мами, слухаючи тих деклямацій, може й очам своїм не вірили, що се наші діти так гарно ще- бечуть — ну, і не одному котили ся з жалю чи ра- дости по лиці слези, осо- бливо, коли Марія Качур з чутем деклямувала „Мо- во рідна“. Мені здаєсь, що таких хвиль, коли внутрен- не, „якесь неограничене близше почуте витискає слези в очах чоловіка, е досить мало в житю чоло- віка; таку хвилину пере- жив не один у нас, на ве- черниціх.

Треба мені піднести тут з вдоволенем і се, що в тутешній парафії найшов ся і самородний поет-май- нер, п. Семко Гнатівський котрий зложив зовсім уда- чно стих під заг. „Майнер- ске достоїнство“ і відде- кламував его прекрасно на згаданих вечерниціх.

Но се ще не конець про- грами. Звістно, що наші люди дуже люблять „сьмі- шне“; ну, і щоби на ве- черниціх міг наш брат трохи посьміятись, выбра- но „Розмову Поляка з Ру- сином“. „Поляком“ був п. Н. Джмелик, а „Русином“ п. Й. Ялечко. Оба вивчили і вивязались з сеї Розмови знаменито, а слухачі — клались від сьміху...

Наконець всі відсьпівали „Бог предвічний“ і на тім скінчилась „офіційна“ часть вечерниць. — Тепер з'явив ся на гали п. Ми- хайло Митерко стар. пере- браний на Santa Claus з великим бокетом кендів, о- ріхів і пожелавши по сво- ему всім щасливого Нового Року, почав ділати поміж діти папіряними мішечками кенди і оріхи. І тепер на- стала радість між дітьми;

ну, і між старими, бо діти пішлись кендами, оріхами і ще випою перекускою, а старі мали пиво... І бавились ще діти в „пташка“, а за фанти вирабляли ріжні „фони“; старі же придивлялись і попивали пиво; і були ще ріжні сьпіви, сьмішки, тоасти, і не пізнім вечером розійшлися всі домів вдоволені, веселі і щасливі.

Ось так обходили Русина в Реймі, Па. Новий Рік. Було се так у нас вперше, а треба надіятись, що заохочене тим першим успіхом причинить ся до сего, що вечерниці, концерти, а навіть театральні представлення будуть відбуватись у нас частіше. — Всім же, за чими заходами відбулись сі перші вечерниці в Реймі, як пп. Ялечкови, Джмеликови, Гнатівському, Михайлови Барні, Михайлови Матеркови, стар., декляматорам: Марві Матерко, Марві Качур, Юлі Кордяк, Михайлови Матерко мол. і всім сьпівакам най буде честь і подяка.

Що дотикає парафії, так доси all right. Людонькове жикоть в згоді і свокою, держать ся своєї церкви і добре на неї платять; каса церковна звиш \$1200 готівки. — Робота йде всюди з цілим розмахом.

Парафіянин.

З Філадельфії.

Сам рне і сам квичить. Під таким заголовком набазграно в 48 ч. „Правда“ а підписано Симеоном Бурдзяком і Деонізієм Негрантом.

Не буду широко розводитись над їх базграниною а лише спиню ся на тім, що мене тачить ся. Між іншими брехнями сі го сподинове пишуть будьто би я говорив членам бр. сьв. Михайла, що тов. „Любов“ не виплачує хорим членам за помози, бо не має грошей, і я не буду по жидівських домах на мітинги ходити.

Отже я яко член бр. сьв. Михайла і член тов. „Любов“, відділ Союзу 45, стаю по стороні справедливости і заявляю, що то все є брехня. Тов. „Любов“ від часу коли засноване, еще жадному членови за помози не стримало і гроші має.

Та якже можна такі брехні писати, коли і сам Симеон Бурдзяк, коли був хорий, за помози дістав так як і другі. Тож господинове С. Бурдзяк і Д. Негрант, я випропаю на дальше писати мое імя по „казетах“, а тим більше подавати брехні на мене. В противнім разі поступлю з вами дорогою справедливости. Гадаю, що се дуже негарно, що старший чоловік, котрий кільканадцять літ в Америці не воював брехнями, аж тепер дозволяє своє імя підписовати під подібними базгранинами, за що легко може дістатись до Іванової хати.

Яко Петрикович, ч. бр. сьв. Михайла і тов. Любов.

З Алегені, Па.

Повідомляю всіх Русинів замешкалих в Алегені, Па., щоби прибули і записались в члени нашої читальні, що міститься ся в домі Т. Полявки, ч. 4, Кес Аве., Алегені, Па.

Прибудьте братя до нас, не жалуйте тої хвилі часу, читальня вас зацікавить, в журбі потішить і розвеселить, прожне знеохоту в ваших смутних серцець, що завсе глядять з чужини до рідного краю. Читальня наша заложена 14 грудня, руского 1905.

Провідником нашої читальні є щиро руский патріот І. Косток з Савт Сайд, котрий охочо заняв ся нашою читальнею і привозить нам книжочки, заким не будемо мати своїх.

Т. Полявка, предс. читальні.

Зь Мт. Кармель, Па.

Нашь бувший дякоучитель справляв туть крестини и запросивь собѣ честныхъ кумовъ, котрі забавляли ся дуже красно и розмавляли собѣ то о томъ, то о сѣмъ, а найбільше мовы було о томъ, що нашъ священникъ не хотѣвъ покрестити дитя безъ дозволу кураторовъ и казавъ собѣ принести подпись вѣдь кураторовъ, такъ що дитина мусѣла бути хрещена въ Шамокинъ, Па. Ось яку честь давъ нашъ священникъ и зъ куратора нашою бувшому дякови за его 10-лѣтню працю при той парокіи, що мусѣвъ собѣ шукати священника по другихъ мѣстахъ. Родичѣ и дитя здорові. Гостина була дуже гарна. Всѣ красно забавляли ся безъ спѣву, бо то було въ постѣ, але не забули и о Руско-Народнѣмъ Фондѣ, и за промовою п. Василя Карляка зложили на руки Івана Голды на Руско-Народный Фондъ въ Америцѣ \$8.05.

Жертвували слѣдуючі:

По 1 дол.: И. Воргачъ, Григорій Гукъ; по 50 цнт.: Стефанъ Шиманскій, Ив. Голда, Вас. Карлякъ, Тифонъ Хомякъ; по 25 цнт.: Мия. Троянъ, Ив. Водноръ, Алексій Тирлячъ, Михайль Иванцѣ, Иванъ Стефанъ, Иванъ Дзятко, Андрей Гаракинъ, Илько Кароля, Иванъ Шубякъ, Осифъ Корупъ, Иванъ Завадкій, Анастасія Шубякъ, Михайль Бірошъ, Стефанъ Патниця; по 10 цнт.: Петро Волчко, Ирма Иванцѣ, Елисавета Дунай, Анна Троянъ, Анна Боднаръ; по 5 цнт.: Анна Корупъ. Разомъ \$8.05.

Нехай буде честь и слава заохочуючимъ та дателямъ, що не забувають на такъ важній цѣли, якъ есть для насъ Русинѣвъ Р. Н. Ф. а дитинка нехай росте здорова.

Иванъ Голда.

Потреба кількох руско-англійскихъ учителѣвъ в Канаді. Кандидати зовуть голоситись до Mr. Theo. Washna, Secretary-Treasurer, Stuartburn, Man., Canada, пишучи до него власноручно по руски і по англійски.

1—4

Справозданє касове

„Рус Нар. Союзу“ за мѣсяць Децемберь, 1905 р.

Ч. бажуче

3737 Granville, N. Y. Бр. св. Юрія	18.90
3738 Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Іліи	59.11
3739 Carnegie, Pa. Сестрицтво св. Любови	7.94
3740 McKeesport, Pa. Бр. св. Ольги	5.54
3741 Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	29.10
3742 Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	34.00
3743 Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих.	13.66
3744 Beayerdale, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	19.75
3745 Trenton, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	31.25
3746 Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест.	48.86
3747 Allegheny, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	28.80
3748 Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	19.78
3749 Holyoke, Mass. Бр. св. И. Хр.	24.20
3750 Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	62.86
3751 Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	9.00
3752 Chicago, Ill. М. Р. Н. С.	11.14
3753 Elizabeth, N. J. Бр. св. Володимира	27.65
3754 Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	84.16
3755 Chisholm, Minn. Бр. св. О. Николая	21.14
3756 Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	11.79
3757 Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	31.67
3758 Dunmore, Pa. Бр. св. АА. П. и П.	19.48
3759 Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	28.52
3760 Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	60.20
3761 Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	32.28
3762 Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	17.78
3763 Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	39.15
3764 Pittsburg, Pa. Сестр. Собора Пр. Богор.	8.05
3765 Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	70.85
3766 New York, N. Y. Тов. Сѣчь	9.30
3767 Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	16.65
3768 Wilmington, Del. Бр. св. Арх. Мих.	12.25
3769 Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	125.09
3770 Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	61.00
3771 Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест.	83.91
3772 McKeesport, Pa. Бр. св. Й. Хр.	139.00
3773 Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михайла	73.70
3774 Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михайла	71.78
3775 Lorain, O., Бр. св. Андрея	14.10
3776 Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богор.	84.00
3777 McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	124.30
3778 Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	21.60
3779 Providence, R. I., М. Р. Н. С.	24.70
3780 New York, N. Y. Бр. св. Андрея	20.50
3781 Trauger, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	68.56
3782 Ormrod, Pa. Бр. св. О. Николая	33.71
3783 Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	28.50
3784 Ellworth, Pa. Бр. св. Мих.	24.16
3785 Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	10.38
3786 Allegheny, Pa. Тов. Поступъ	16.08
3787 Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр.	16.69
3788 Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	22.68
3789 Scranton, Pa. Бр. Пр. Богор.	31.93
3790 Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	18.75
3791 Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	60.00
3792 Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол.	254.95
3793 Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	69.30
3794 Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	35.05
3795 Jersey City, N. J. пос. Клюбъ Рус. Мол.	21.00
3796 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володимира	18.27
3797 Wilkes Barre, Pa. Бр. св. О. Николая	20.05
3798 Sykesville, Pa., Бр. св. Ник.	16.93
3799 Spangler, Pa. Бр. Пр. Богор.	31.65
3800 Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	39.10
3801 Lorain, O., Бр. св. Андрея	14.71
3802 Lancaster, N. Y. Бр. св. Василия	11.98
3803 Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	37.08
3804 Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	31.93
3805 McKees Rocks, Pa. Бр. св. Димитрія	43.40
3806 Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	24.60
3807 Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	51.20
3808 Brownsville, Pa. Бр. св. П. и П.	105.52
3809 Export, Pa. Бр. св. О. Николая	47.28
3810 St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	28.35
3811 Trenton, Pa. Бр. Пр. Богор.	7.70
3812 New Florence, Pa. Бр. св. Василия	22.58
3813 Priceburg, Pa. Бр. св. Василия	74.68
3814 Everson, Pa., Бр. св. Й. Хрест.	10.30
3815 Meyersdale, Pa. Бр. св. Юрія	8.00
3816 Whitney, Pa. Бр. Прехъ Свят.	35.85
3817 New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	66.15
3818 Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	143.22
3819 Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	24.47
3820 Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	103.34
3821 Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	93.15
3822 Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	198.89
3823 West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор.	23.30
3824 Simpson, Pa. Бр. св. Василия	27.82
3825 Scranton, Pa. Бр. св. прор. Іліи	121.60
3826 Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая	43.70
3827 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. П. и П.	41.50
3828 Philadelphia, Pa. Тов. Любовъ	48.51
3829 Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	16.20
3830 Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	17.45

3831 Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	49.76
3832 Lanquin, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	18.05
3833 Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	36.61
3834 Mt. Carmel, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богород.	4.91
3835 Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	150.14
3836 Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	37.23
3837 Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	26.09
3838 Yorkville, O. Бр. св. Стефана	24.01
3839 Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	27.57
3840 Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая ..	38.00
3841 Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	98.71
3842 Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор.	21.39
3843 Mayfield, Pa. Бр. св. Кир. и Метод.	16.10
3844 Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	5.80
3845 New Britain, Conn. Бр. св. Володимира	12.68
3846 Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	64.60
3847 Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	24.11
3848 New Philadelphia, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	19.60
3849 Terryville, Conn. Бр. св. Арх. Мих.	14.85
3850 Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	6.50
3851 Shenandoah, Pa., М. Р. Н. С.	16.15
3852 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	36.09
3853 Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	14.85
3854 Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	7.80
3855 Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	64.10
3856 Troy N. Y. Бр. св. О. Ник.	41.73
3857 Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	29.80
3858 Northampton, Pa. Бр. Пр. Богор.	250.63
3859 Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	63.40
3860 Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	143.05
3861 Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	84.75
3862 New York, N. Y. Бр. св. Волод.	19.90
3863 New York, N. Y. Тов. Зоря	14.00
St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	не заплатали
Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	„ „
Buffalo, N. Y. Бр. св. О. Николая	„ „

Доходъ за Децемберъ с. р. есть 5,620.65
Готовка зъ концемъ Новембра с. р. 18,484.07
Разомъ доходъ есть 24,104.72

Розходъ за мѣсяць Децемберъ 1905.

Посмертне по бл. п. Василю Брѣль, Pittsburg, Pa. ..	331.75
„ „ „ „ Осифу Вовчикъ, West Pawlet, Vt.	600.00
„ „ „ „ Каролинѣ Коругъ, Everson, Pa.	300.00
„ „ „ „ Аннѣ Петровичъ, Olyphant, Pa.	300.00
„ „ „ „ Михайлѣ Лазовскѣмъ, Shamokin, Pa.	600.00
„ „ „ „ Иванѣ Мохначѣ, McAdoo, Pa.	391.66
„ „ „ „ Прокопѣ Маллянкѣ, Shamokin, Pa.	300.00
„ „ „ „ Акилитѣ Лабашѣ, St. Louis, Mo.	300.00
„ „ „ „ Маріи Демчѣ, Shenandoah, Pa.	300.00
Запомога для Олексы Лещиньского, Baltimore, Md. ..	100.00
„Свобода“ за Децемберъ, 1905	589.20
Платня Гол. Урядникѣвъ за Децемберъ м. р.	105.00
Почтові выдатки голов. предсѣдателя вѣдь Май—Децем.	15.17
Почтові выдатки голов. секретаря за Децемберъ	24.59
Рентъ вѣдь офісу за Децемберъ	15.00
W. H. M. Ogam, лореръ въ справахъ Союзу	25.00
Разомъ розходъ за Децемберъ	4,297.37

Зоставлене:

Разомъ доходъ выносить	24,104.72
Розходъ за Децемберъ	4,297.37
Готовка зъ концемъ Децембра м. р.	19,807.35
Пожички	1,369.90
Загальний станъ касы зъ концемъ Децембра есть \$21,177.25	

А. Шаршонъ, касієрь,

С. Ядловскій, секретарь,

К. Кирчѣвъ, предсѣдатель.

Календар на рік 1906 р.

Ціна 25 центів.

Адрес: CZYTALNIA, Box 11 Scranton, Pa.

Читайте, що каже Др Ландесъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексики и Полудневой Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можешъ бути вы-
лишь слабости мужчинъ. лѣченный, я тебе вылѣчу.
Лѣчу лишь мужчинъ. Що небудь тобѣ долате
Але и вылѣчую ихъ. скажи або напиши менѣ.
Вылѣчу каждый выпадокъ. Хоробы мѣхура и почки.
до якого ся возьму. Хоробы крови и шкѣры.
Если е не до вылѣченя не Утрата памяти.
беру ся до него. Утрата мужеской силы.
Сли не можешъ бути вылѣ- Утрата животности.
ченный, скажу тобѣ во- Лѣчу безъ болю, не вздер-
тверто. жу вѣдь працѣ.

Що року лѣчу тысячъ людей.

Роблю сотки операцій що мѣсяця.

Вылѣчу тя дома, сли не можешъ прийти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 309 Linden Str., Scranton, Pa.JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.**„Свобода“**Часопис для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить по тѣмъ же в Четвертъ
и коштуе:Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ... \$ 00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ... \$1.00Галчане можуть замовляти „Свободу“
черезъ Книгарню Шевченка ул. Театраль-
на ч. 1, Львівъ.Оплатувати газету треба все-
гда зъ гори.Грошъ треба посилати въ рѣдистризо-
ваній листъ, або черезъ експресовый, або
почтовый money order (моя ордеръ). Мо-
ney order, то е картонку, котру доставите
вѣдъ почтара або агента на експресовій
офисъ, пошлатъ намъ, бо безъ того мы не
модемъ грошей достати.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, щоби его адресъ змѣ-
нитъ мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.**Замѣтки.**

До сей поры зголосились
36 греко-кат. церковный гро-
мады до Екзекутивного Ко-
митету, що жадають гр. к.
Конгресу, а большѣсть гро-
мадь все ще не высказалась
нѣякъ нѣ въ одну нѣ
въ другую сторону. При-
сильники Конгресу агіту-
ють за нимъ и дальше,
але вороги его такожъ не
сплять. Вѣдложене Конгре-
су на неограниченый часъ
одного абсолютно якъ най-
легоршій впливъ на народъ
ж и здає ся не мало часу у-
плине заки большѣсть па-
нерохій дасть ся побудити
будо якоиь акціи и ваявить
в ся за Конгресомъ. Деякій
ляпарафіи, що не знали про
вѣднесподѣване вѣдкликане
з'Конгресу ч выслали були
своиохъ делегатѣвъ до Бру-
и клина не знати чи скотять
своиохъ делегатѣвъ вдруге
аввыслати, такъ що и число
свѣдѣ парадій не дужо то
ришевне.

да
ва Русины сварять ся за
мѣвѣры, а другій люде за той
кочась роблять на нихъ би-
знесъ. Може коли и она-
вымятають ся, але кобы не
дебуло вже за поздно.

бо
хо Зима, найлѣпшій часъ до
тунауки. Чи богато Русинѣвъ
і учить ся читати, писати и
рахувати? Здаєсь, що не
примного, а здалось бы се не-
А. одному и то дуже.

ро
Чи Неразъ чути нарѣканя
в людеи, що той або сей
священникъ чи хто другій,
не дбає о просвѣту народа.

Правду однакъ сказавши,
еслибъ люде самі больше
дбали о просвѣту — не бу-
лобъ того нарѣканя. И по-
винний бы дбати, бо про-
свѣта не для того має ко-
рысть хто учить, а для то-
го хто учить ся. Тому
тимъ больше признаніе на-
лежить тимъ, хто працює
для просвѣты другихъ, не-
разъ навіть зовсімъ безъ
интересовно.

„Свѣтови“ здає ся, що
всю бѣду мѣжъ Русинами
въ Америцѣ роблять уні-
ятскій священники, бо ши-
рятъ брехнѣ про право-
славныхъ, ихъ высмѣвають,
лають и т. п. А православ-
ній будѣмъ то того зовсімъ
не роблять. Намъ здає ся,
що се неправда. Противно,
блисшимъ до правды буде,
що и одній и другій свяще-
ники (хочъ и не всѣ) ши-
рятъ брехнѣ, лають своихъ
противниковъ и т. п. а за
ними идуть и ихъ вѣрній.
Що не всѣ священники пра-
вославный такі непороч-
ній вѣдѣвъ якъ ихъ пред-
ставляє „Свѣтъ“, досить
вказати на першу агітацій-
ну брошуру православную
„Где искати правды“ и
другій рѣчи, або хочъ бы
и на неодну рѣчь друковану
въ „Свѣтъ“ таки за тепе-
рѣшного его редактора.

Не-свѣтскому все ще здає
ся, що вѣра дѣдовъ и пра-
дѣдовъ рускихъ була вѣра
православна. Чи такъ? —
Якоижъ вѣры були предки
Русинѣвъ передъ Володимир-
омъ, якои царъ Давидъ,
Авраамъ, Ной, Адамъ?
Строго беручи, все те пред-
ки Русинѣвъ. Зъ сего бачи-
мо, що вартъ аргументъ
про прадѣдну руску вѣру.

„Свѣтъ“ пише, що въ
Росіи е щирі и нещирі
революціонеры. Першій зъ
нихъ дбають о добро Ро-
сіи, лишъ мають горячій
головы и теперъ стали на
сторонѣ правительства, а
другій, нещирій революці-
онеры, дбають лишъ о вла-
стну кишеню, бунтують на-
родъ и хотять Росію зни-
щити. Цѣкава рѣчь! А мы
думали, що революціонеры
то сама зволочь, жида, по-
ляки и еще деякій „вкраїн-
ці перекинчики“ — а оно
ось якъ: е и щирі рево-
люціонеры. И оно мусить
бути правда, бо такъ каже
„Свѣтъ“... Цѣкаво лишъ
булобъ знати, що робили
и роблять ті щирі рево-
люціонеры, чого хотѣли,
вѣдъ чого ихъ голова роз-
горячилась и яка корысть
для кишенѣ тихъ пѣдлыхъ,
нещирыхъ революціоне-
ровъ, що полагли на ули-
цахъ Петербурга, Москвы
и другихъ мѣсть и котрыхъ
лише канонами можна у-
спокоити...

Царъ давъ свободу, те-
перь въ Росіи всѣ однако-
вий, мужики разомъ зъ па-
нами будуть засѣдати въ
Державной Думѣ, будутъ
мати однакоже право голо-
са.“ — Ось брехнѣ якій то-
рочить „Свѣтъ“ своимъ чи-
тачамъ. Невжежъ „Свѣтъ“
думає, що кромѣ его газе-
ты люде нѣчого больше не

чують и не бачать?

„Свѣтъ“ протестує, що
російське православіє не е
нова вѣра, мѣжъ тимъ фак-
томъ остає, що она е по-
вою вѣрою для большо-
сти греко-католикѣвъ, що
прийшли сюды зъ Галичи-
ны и Угорщаны, бо они
про неѣ доведѣлись впер-
ве въ Америцѣ. Неменше
фактомъ остане помимо про-
тесту тогожъ „Свѣта“, що
російська православна цер-
ковъ е ворожа нашѣй на-
родности; доказы такі: за-
борона проповѣдати въ у-
країнськой мовѣ, заборона
друку православного кате-
хизму въ украинськой мо-
вѣ и т. п.

„Свобода“ нѣколи на по-
клоненіє Римови не ходи-
ла ані не поде, а такъ са-
мо не поде и на поклоне-
ніє православію або якої
небудь другѣй вѣрѣ чи
сектѣ.

Жалѣ про second class
matter „Свѣта“ зрозумѣли
мы такъ якъ редакторъ
ихъ описавъ. Мусимо за-
значити, що слово хочъ

бы навіть російського ам-
басадора не е bond и мѣ
ще bond-у заступити не
може. „Свобода“ колька
разы мусѣла подавати о
second class privilege, такъ
само якъ и „Свѣтъ“ и я-
кось нѣхто нѣколи не мавъ
хлопоту ажъ о. Н. Виро-
чѣмъ если навіть припу-
стати, що почта незлушно
робила трудности о. Н. то
сей trouble нѣчимъ въ по-
рѣвнанню до указу зъ 1876
року.

О. Товтъ пишучи собѣ
славословіє про свою па-
рафію въ Вилксбери, Па.,
пише мѣжъ иншими: „Ра-
дикальной сволочи между
ними нѣтъ и о „Вікраїні“
ничего слышати не хотять
що имъ на славу служить...
Прошлаго года появились
и тутъ „новыя спасители-
штундисты“, но тѣмъ при-
хожане показали пястку
(кулакомъ. Ред.) дорогу до
штундистского „неба“.

За что опять слава имъ“.
А що, чи не гарна нау-
ка православного протое-
рея, митроносця, кандида-
та на епископа?

Справозданез Народного Фонду за час: від Липня до кінця
1905 року.**П Р И Х О Д И.**

1. Перебрано від попереднього секретаря	323.63
2. Дохід в Липни	9.60
3. „ „ Серпни	72.80
4. „ „ Вересни	67.62
5. „ „ Жовтні	77.75
6. „ „ Листопад	47.15
7. „ „ Грудні	39.91
3 кінцем Грудня разом	\$638.46

Подрібні викази були свого часу виказувані в
„Свободі“, для того тут подає ся лише сума місячного
доходу.

Р О З Х О Д И.

1. Видаток на Бурсу в Серпни	42.00
2. „ „ на віче в McKeesport, Pa. i Philadelphia, Pa.	25.00
3. На Бурсу за Вересень	42.00
4. „ „ „ Жовтень	42.00
5. Кошта віча жіночого в New York	24.00
6. За друкъ Статутів Тов. Руск. Патріотів	14.00
7. За напругу дому Бурси	125.00
8. На Бурсу за Листопад	42.00
9. „ „ „ Грудень	42.00
10. Видатки почтовой секретаря і фрейт стату- тив до New Britain і до Olyphant — разом	5.04
Разом розходу	\$403.04

Прихід 638.46

Розхід 403.04

Зістає \$235.42 на 1906 рік.

Н. Ступинський, голова, Іван Велигорский, секретар.
А. Шаріонъ, касієр.**ДОРОГІ КРАЯНИ!**

Підписаний тут Народний Комітет вибраний на
всенароднім руско-американським вічу в Червни ми-
нувшого року в Мікіспорт, Па. перебрав управу На-
родного Фонду від уступившого Комітету і отже пред-
кладає тепер до прилюдної відомости рахунки за дру-
гий піврік 1905. Такі викази доходів і розходів буде
Народний Комітет подавати що кожний піврік і наді-
єсь що така практика скріпить в народі довіріє до
своеї найвищої Народної Управи, если кожний буде
дивитись як господарить ся народним грошем.

З предложеного справоздання бачить кожний, що
Народний Комітет має досить значну сталу рубрику
видатків а то кожного місяця мусить платити \$42.00
яко рату на виплачене пожички, зятягнутої на Дім
Бурси в Йонкерс.

Крім сеї сталої рубрики спадають на Народний
Фонд також инші надзвичайні конечні народні видат-
ки як направа Дому Бурси, устроєне віч і проче. А
тимчасом жертви не виливають так якби то на Аме-
риканську Русь випадало, где, хвала Богу, кожний
заробляє не злий гріш і без труда може певну не-
велику квоту на народні потреби відложити.

Отже Народний Комітет відзиваєсь до руского
загалу і просить щоб всюди где лиш живуть рускі
люди, где чути руске слово, где бе руске серце, щоб

всюди як далеко і широко по всіх сторонах Амери-
канської Руси збирати жертви на Народний Фонд.

Се наш Народний Скарб, наше всенародне майно,
котре має послужити нікому винному а лише самому
тобі руский народ. Ми не оглядаймо ся чи акуратно
кождий з нас яко одиниця буде мати який пожиток
з народного гроша, але оглядаймо ся на загал, на ці-
лий нарід і як тоті муравлі зносім до купи на одво
муравлиско а що придбаємо спільними силами для
добра народа то се буде також власністю кождої
одиниці. Ми не сотки але сотки тисяч доларів повин-
ні збирати а тоді можнаб почати не одно красне
діло, що вийде на пожиток і на славу Американської
Руси.

о. Іван Велигорский, секретар.

**Ідіотизм Словацкои
газеты.**

Словацка часопись „A-
merikanske Slovenske No-
viny“, що виходить въ
Пітсбургу, Па. надрукова-
ла минулого тижня (въ чи-
слѣ 1159 зъ 17 Сѣчня с. р.)
на першѣй сторонѣ гру-
быми черенками ось яку
ідіотичну новинку.

„Pokuta za hriech. — Bozie
mlyny pomaly melu, ale isto. —
Rev. Timkiewitz sa zblaznil. (Po-
vodna telegraficka zprava Amer.
Sloven Novin).“

NEW YORK, N. Y. — Z
Yonkersu nedaleko to od nas
mesta, dochodi zarucena zprava,
ze Rev. Timkiewitz, ten isty,
ktory pred niekoľko tyzdami
nadaval bol v New Yorku na
verejnej schodzi na Slovakov, sa
zblaznil a sudca poslal ho do
blaznina. Policista, ktori siel pre
rev. Timkiewitza, aby ho privie-
dol na policajnu stanicu, mal s
nim veľke neprijemnosti, pokym
sa mu podarilo Timkiewitza od-
viest na policajnu stanicu. Tim-
kiewitz zuril a zda sa, ze je ne-
bezpecne nemocny.

Ci v tomto nemozno hl'adat
prst Bozi? Sam Pan Boh odnal
mu rozum, lebo falosne obvin-
oval l'ud slovensky, l'ud mily Ho-
spodinu. Clovek ten utrpenia na-
se pripisovat chcel vlastnej nasej
vine. My neradujeme sa z jeho
nestastia, naucili sme sa odpus-
tat viny nasim vinnikom a tre-
bars nam ublizil az do duse, pred-
sa mame l'utost nad nim“.

Кажемо, ідіотичну новин-
ку, бо чижъ се не ідіо-
тизмъ казати, що Богъ
вѣднѣвъ о. Тимкевичи
розумъ, бо той фалшиво
обвинявъ народъ словац-
кій, народъ Богови милый!
А вже крайнімъ фарисей-
ствомъ словацкои газеты
треба назвати еѣ „спѣвчу-
те“ для о. Т. Новинка ся
показує такожъ пѣдлоту
редакторѣвъ „А. S. N.“,
бо лишъ падлюка може
накидати ся въ такой бру-
тальный способъ на чоло-
вѣка хорого, який не го-
дѣнь боронитись. Подѣбно
го поступку може допу-
ститись хіба зволочь, втра-
тивши ся всяку мораль-
ність, але маюча безлич-
ність закривати ся попри-
те усе — Богомъ, удаюю
побожністю и т. п. Пано-
ве вѣдъ „А. S. N.“ повин-
ній бы памятати и на те,
що паний може проспати
ся и зновъ стати розум-
нымъ, разумный чоловікъ,
може впасти въ нещасте
подѣбно о. Т., але може и,
подужати, але дурный зъ
роду наєить зъ розуму зѣй-
ти не може, бо его нѣколи
не мавъ; такому „вѣчная
память“ и до сей мабутъ
клясы треба зачислити ре-
дакт. „А. S. N.“, що дали
до друку повнѣшу новинку.

О скілько намъ вѣдомо,
то о. Тимкевичъ, чоловікъ
зъ природи незвичайно
вразливый, захорѣвъ на

слабѣсть що зветь acute
tapia, завдяки бувшому
дякови въ Йонкерсѣ, Н.
Й., и брутальнымъ напа-
дамъ на его честь такихъ
газетъ якъ „Amerikanske
Slovenske Noviny“ и ю-
йорска „Правда“. Станъ
хоробы о. Т. поважный,
але не безнадѣйный.

При той способѣности не
завадитъ сказати два три
слова про ролю словацкихъ
розбѣйниковъ пера мѣжъ
Русинами въ Америцѣ. Та
панове, ради свого бизне-
су нападають усѣхъ вид-
нѣйшихъ Русинѣвъ такъ
зъ угорскои якъ и зъ га-
лицкои стороны, бо хотять
доказати темному Русино-
ви, що они одинокий наро-
долюбѣвъ, одинокий его прі-
ятелѣ. Въ томъ помагають
имъ москвофілы вѣдъ „Прав-
ды“, деякій православный,
особливо Товтъ, а навѣтъ
Вѣстникъ и Соединеніє, що
стоять теперъ майже пѣдъ
командою Ровнянека и Ком-
паніи. Чижъ дивно пѣсля
того всего, що многі Рус-
ины вступаютъ до сло-
вацкихъ організацій, чита-
ють словацкій газеты и
книжки, купуютъ у Слова-
ковъ шифкарты и напѣтки,
посилають черезъ нихъ
грошѣ до краю, та взагалѣ
полагоджуютъ у нихъ вся-
кій свои справы а трима-
ючись девіза „vsecko jedno“
стають членами словацкихъ
католицкихъ костелѣвъ?

Пора Русинамъ безъ о-
гляду на переконаня та
партіи отворити очи на
сю роботу словацкихъ
„проводарѣвъ“ и положи-
ти еѣ конець.

**Чи вы хочете доста-
вати менчу платню?**

Говоримо до майнерѣвъ,
що не належать до кнѣи.
Коли юнійний майнеры схо-
дять ся разомъ на мѣтинги
и конвенціи та радять надѣ
полѣпшенемъ робѣтничою
долѣ, то вы, що не на-
лежите до юніи сидите тихо
и не говорите нѣчого. Не
говорите, чи хочете працю-
вати 8 чи 12 годинъ на
день, чи хочете 50 центѣвъ,
чи \$3.00 на день заплаты.

Еслибъ такъ компаніеты
дали юнійнымъ майнерамъ
те, чого она жадають а
вамъ всѣмъ, що не належи-
те до юніи далибъ те, що
имъ подобаєсь — о, тогдѣ
певно вы всѣ бѣглибъ о-
день попередъ другого за-
писуватись до юніи. А такъ
не дбаєте, бо вамъ здає ся,
що юнійний майнеры будутъ
вытѣгати для васъ зъ огню
горячій каптаны, а вы лишъ
будете користати зъ ихъ
здобутковъ и працѣ. Чи
не такъ?

Але звідки така певність, що юній майнери виграють знову де-що від компаністів? Ви ж не помагаєте їм а помагаєте компаністам і если знайдете вас таких багато, що не схочуть належати до юні, тоді станеш те чого ви найменше собі бажаєте, а именно: Компаністи обтягнуть платню і юїїним майнерам і вам.

Ось до чого ви ведете своєю дурною політикою. Чи ж се не глупота шкодувати 50 центів на м'сяць (стільки платять се до юні) а через те втратити, яких кількадесять центів на день підвишки, яку зыскали майнери від часу коли з'організувались в юнію?

Думаємо, що нема чоловіка, котрий би того всего не розумів, тому питаємо ще раз усеїх майнерів, що не належать до юні; чи хочете доставити меншу платню і втратити всі здобутки, виборені послідніми роками?

Если ні, вступіть до юні!

Що десь в Росії.

Уряд російський по прежнему люте і силуєть ся знищити усеї „свободы“, якій народ здобув собі. Скликане Державної Думи відложено аж на цвітень сего року, а правдоподобно, уряд хотів би цїлком усеї не скаликати, бо сподівають ся, що Державна Дума може зробити ся Установчим Зібранєм. Принаймні, Вітте висловив ся, що найпершим і головним його завданням буде придусити революційний рух.

На 22. січня, роковини кровавої неділі, усеї робітничі і революційні організації призначили дводневний страйк і велику мирну демонстрацію по місті Петербургу. Боячись, що з того виникнуть великі заворушення, уряд силуєть ся усеїми способами упередити їх. З тей причини, в місті щоденно роблять ся численні арешти усеїх, котрі впадуть поліції в око. Ввечір 16. січня зостали арештовані усеї 22 члени ради загальної робітничої організації.

19 го січня знов була арештовані 250 проводирів рожних поступових і революційних організацій. Взагалі, численні масові арешти уряд вчиняє щодня. Усеї тюрми і арешти наповнені і переповнені, в кожній тюремній помешканю, вихованом на 15 душ, знаходиться по 60 і більше.

На підставі воєнного стану, якій уряд завів по многих губерніях, усеїх осіб, підозрілих в шпиреню революційної пропаганди, віддають під воєнний суд і засуджують на смерть і тяжкі кары. В Варшаві в фортеці розстріляли 6 душ революціонерів. Редактор поступової часописи „Русь“, Алексій Суворін, відомий

за для своєї чесноти і прихильності до народних справ, зостав засуджений на 1 рік тюрми, за те, що надрукував в своїй часописі відозву комітету робітників до горожан Росії.

Взагалі поведжене урядом не ліпше, як воно було в найгірші часи самодержавія.

Але все те не може знищити революційного настрою робітничих і других кляс суспільности. М'сяця арештованих знов займають други, і новарода загальної робітничої організації була выбрана на другій же день.

В Петербурзі в сей час відбуваєть ся з'їзд конституційно-демократичної партії. З'їхалось 350 представників від 60 провінцій. На першом же зібраню було ухвалено вести широку агітацію за загальне безпосереднє виборче право, волю слова, друку, зібрань і організацій; того-ж самого домагатися в Державній Думі.

Діля предсідатель зібрання покликав усеїх присутних, пошанувати пам'ять жертв Кровавої Неділі, роковини котрої будуть урочисто обходитися в Петербурзі. Усеї присутні виразили своє співчуття до поклику предсідателя.

Що до самих роковин Кровавої Неділі, то сподівають ся, що страйк в Петербурзі буде мирний, і хоч демонстрації будуть також мирні, але уряд, здаєть ся, має зам'єр викликати розрухи, бо завів над містом воєнний стан, стягає військо до міста, і можливо, що уряд має зам'єр зробити нову кроваву, тільки вже не неділю, а понеділок.

В Кієві революціонери зробили сміливий вчин. Вони перебрали ся в жовтірське убрання, і з фальшованими паперами удали ся до арсеналу (складу зброї і амуніції). Завдяки фальшованим паперам, там їм дозволили наладувати два вози оружя, набоїв і амуніції і спокійно виїхати з фортеці. Коли дізнали ся, що то були за одні, їх уже годі було відшукати.

В Пензі убили генерала Лєсовекого, в Иркутському помічника начальника поліції, в Рязі трьох поліційних лейтенантів.

В Москві поліція відкрыла де кілька фабрик бомб.

На Кавказі повстане щодаль становить ся грізнійшим. Щоб успішнійше бороти ся з кавказкими народами, уряд вже віддав користаєть ся вороженею, яка існує на Кавказі між народами християнської і магометанської віри, і штучно уміє завжди нацьковувати магометанів, т. е. переважно Татарів на Християн переважно Вірменів. Така злодійська політика російського уряду не раз уже приводила до страшних розливів крови

на Кавказі. Оже і тепер уряд дотримує тей самої політики, і спомогає Татарів. Але Вірмени в великій більшості, та і магометане почали уже троха розуміти політику російського уряду, і тепер кавказкі народи зам'єст ворогувати між собою, почали єднати ся і спільно бороти ся проти спільного ворога. Війна з повстанцями в гористій місцевості дуже тяжка для уряду. Та ще до того і Кавказці з поконь в'їка славились своїм войовничим духом, і війна — то їх „бизнєс“.

Принаймні, козаки, котрі були такі сміливі, відважні і „предані“ цареві, коли їм приходило ся мати справу з безоружними демонстрантами-робітниками на вулицях, — відмовили ся послуху, як їх послали в місто Поті (на Кавказі), котре захопили в свої руки повстанці.

Многі зде більш м'єста на Чорноморськом березі Кавказа знаходять ся в руках повстанців. Проти тих м'єст послали Чорноморську флоту; а позаяк матрозы проявляють революційний настрій, то залоги воєнних кораблів за м'єстами жовнірами інфантеріи.

Ходять погослока, що уряд збирає ся послати на Кавказ с'єм корпусів війська, себ то що найменш 200 тисяч.

Що до голодних селян, то їх зовсім не тїшать проекти Державної Думи Віттого, до котроїм не буде майже жадного доступу. Селянський розрух виникнули в оклиці царської сучасної резиденції, Красного Села, і набирають грізних розмірів. Селяне рабують маєтки великого герцога Мекленбург-Стерлицкого і князя Корсикова. Дворь одного дідича селяне розрабували і спалили до тла перед самим носом царя. В околиці Кієва селяне спалили много цукрових фабрик.

В Ост-Зейськом краю, військо спіймало декількох членів „Тимчасового Уряду“ повстанців-Латишів. Повстанці ведуть проти царського війська партизанську війну, і як тільки військо покидає яке м'єстечко, его знов захоплюють повстанці. Усеїх, хто чим-небудь добровольно спомогає Росіян, повстанці карають. А хто вказує Росіянам розположене відділів повстанців, тих повстанці-Латишів, спіймавши, в'їшають і розстрілюють.

В манджурській армії неспокої зростає. Жовніри п'їлком відмовляють ся послуху офіцірам, і загрожують поведжене жовнірів викликає не малий страх в урядових кругах. Генерал Лєвевич їде до Петербурга, де має бути нарада генералів, як привести до послуху заворушених жовнірів і взагалі виробити план

війни з народом, повставшим протав своїх гнобителів.

П. А. Филиповському редактора „Правды“.

Ви накнулись на мою личність за те, чого я не писав.

Опшиба дотично Ливоні, кажете, не ваша а наборщика и даєте на се „найсвятійше“ слово чести. Цікаво, що редактори „Правды“ держать всегда правдивий р'єч в кишени (Гладік ресіт на греші зібрані на „Чер. Хр.“ і А. Филиповскій свою „непомилну“ статю про бунт в Ливоні) а в „Правді“ друкують зовсім що иншого. Хочу в'їрити, що се не ваша помилка, лиш наборщика, коли ви даєте на се аж „найсвятійше“ слово чести, бо еслиб так давали лиш „святє“ або „святійше“ слово чести, то хто знає чи повірив бы...

Закидуєть мене штубацтво, блазєнство, зарозумілость, фанатизм и други р'єчи, але на се відповідати не думаю — нехай судять самі читателі.

Пишете, що ви „дорожите“ російською літературою и „стараєтесь познакомити“ з нею російський народ а я беру вам се за зле. Тут також помилка з вашої сторони, тільки уже н'їяк не друкарська. Хибаж ви „стараєтесь“ познакомити“ ваших читачів з творами, наприклад, хоч Толстого, на котрого так часто покликують? Як бы ви хотіли те зробити, то ви-б привели в свої часописи який небудь з невеличких філософско-соціальных творів Толстого, пр. „Провідносини до державы“, „Рабство нашого часу“, „В чім моя віра“, „Що робити?“ и т. п. Написані вони усеї простою мовою, саме доброю и зрозумілою для наших людей, и в них то як раз и висловлені усеї погляди Толстого. Оже ви того не робите. А чому? Бо Толстой проповідник волі, братерства, рівности, любви, и ганьбить усеїх тих, хто чинить насильства над людьми. А ви прихильник одного з найбільших злодівів и насильників св'їта, російського царя, и сповчуваєте усеїм его насильствам над Українцями и усеїми російськими горожанами. Деж вам „знакомити“ наш народ з думками Толстого! Ви лише выдерете пару слів з якого небудь твору Толстого и силуетесь перетолкувати їх в том значіню, що н'їбы-то и Толстой єсть такий же „хрун“, як и редакція „Правды“. Та в такий спосіб и чорт знає Євангеліє перетолкувати на свою користь. Ось и вся вина того, хто „накинує ся“ на вас, хочь вонь зовсім не „накинує ся“, а лише зазначає, що ви пишете про Толстого помилки. Те-ж саме десь у вас и

з свідєніком Петровим. У своїй відповіді не забули ви привести (як аргумент проти мене) а частину того бруду и мерзоты, які могли знайти ся лиш в голові о. Товта и якій, мимо его волі, вилаять звідтам и смарують перш усеїго его самого... Але мабуть ви не знаєте, що о. Товт був колись при гонєдах або, як наші люде кажуть, служив при конях...

Між иншими в своїй відповіді ви умысно перекручуєте мое ім'я. Чи и се хотіли ви вжити як доказ проти мене? Если так, то жаль мені вас дуже.

Ив. Ардань.

Відозва до Американських Русинів.

Дорогі брати-краяни! Через цілий рік в кожнім числі „Свободы“ ви знаходили упіменє: „Не забувайте на ваші родини в Старім краю. Але щось наш Русин не дуже звертає увагу на той поклик, бо він той свій Старий край забув. Забув ти, краюно и ти, краюно, що в Старім краю твоя родина виглядає твого цента. Нагадай собі краюно, який колись дорогий був тобі той цент, ще як ти був в краю, як езекутивник тягнув остатний ляхман за податок, як драли усякі инші драчі, як мусів ти, коли тобі хліба не хватало, їти жити в других, або у жида-лихваря, як, може, заживи ся ти до того, що і позбутись его не міг, що він виссав тебе, як п'явка; а ти виїхав тоді з дому до Америки шукати щастя-долі, і не вже ти, як тільки вступив ногою на вільну американську землю, відразу забув галицькі порядки і галицьку біду, де ти полишив жінку, діти, родину, забув, що там тисне податок і всякі драчі? Добре, що ти діставсь тут і заробляєш красний гріш. Але що ти, краюно, зробив з ним? Аж встид подумати, як велика частина заробленого гроша лишаєть ся по салонах! Так, братя, забули ми свої родини і своїх старих родичів, що сподівають ся помочи від нас. Неоден з нас тут каже, що він не хоче ані знати жадних руских організацій тут в Америці. Ти, краюно, не хочеш лучити ся одної спільної родини тут в Америці, а про край забув. Що ж ти таке? Чим думаєш ти бути? Не вже ти хочеш зістати лише робучою худобою, і дбати лише о те, щоби мати, що їсти та випити? Памятай, дорогий брате, що ти не лише робуча худоба, але і син свого народу. Памятай на свою неньку Україну, пригадай собі, яка вона нещаслива та обдірана, як її в усіх боків гнетуть та деруть і кацапи, і ляхи, і жида! Поратуймо її своїми хоч невеликими силами, хоч дрібними жертвами! Зложім хоч невеличку жер

твию, на Руский Народний Театр та не відкажм в своїй помочи і Народному Фондови в Старім краю! Ляхи в своїх фондах мають мільони, за те вони уміють побороти нашу бідну Русь, а ми у них під ногами, та і скрізь ми упо-свіджені, усі нас ошукують і визискують. Горнім ся, братя, до просвіти! Покажм усім, а найбільш самим собі, що і ми люде, що і у нас єсть спільні національні потреби і інтереси, і що ми уміємо обстоювати! Підпираймо спільними силами наші народні рускі організації! Складаймо хоч невеличкі жертви при всяких забавах, відкиньмо хоч дрібні центи на цілі народні, а то буде нам помічником в нашім св'ятім ділі, і не піде на марне наша щира жертва. Памятаймо на наші товариства тут і краєві! Хоч ти і не думаєш вертати до краю, але ти мусиш спомогати свій нарід, бо коли ми забудем свій рідний край, забудемо своїх нужденних братів, батьків, і дітей, то не забудуть їх наші вороги! Ляхи дбати-муть про них. Вони виженуть наших дітей з їх рідних хат, вони зроблять їх своїми рабами, вони знищать і саме ім'я нашої народности і утворять на наших кістках на землі, политій кровю і потом наших батьків, свою Польщу, правдиве польське крулівство.

Не даймож, дорогі брати, своїх дітей і самих себе на поталу ворогам! Організуймо ся і борім ся за свою народність!

Дорогий краюно! Послухай моєї щирої ради! Коли несеш центи до салону, пригадай тоді собі нужденне положенє свого народу і замість того, щоб видати ті гроші на віску, котра робить чоловіка скотиною, віддай їх на яку-небудь народну ціль і дай собі в той спосіб ще раз почути, що ти людина і що ти годен виконувати свої людські обовязки. Даруй мені, краюно, коли це слово покажеь тобі образливим. Кажу т я не для образи, а від щирости.

Ще раз кличу до вас, братя, дбаймо про нашу св'яту Русь Україну, будьмо вірними синами своєї неньки, не даймо ся під ноги нашим катам і ворогам ані в Старім краю, ані тут в Америці! Єднаймо ся всі до одної великої родини, горнім ся до нашої неньки України-Руси! Не забуваймо, брати-краяни, своєї рідної мови, памятаймо на слова Шашкевича:

„Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
А лиш камінь м'єс“!

А певно тоді ми сміло можемо надіятися на нашу долю, і ми будемо такими ж людьми, як і други нації, і тоді то ми сміливе засьвітаємо:

„Ще не вмерла Україна
І слава і воля!
Ще нам, брати молоді,
Усімніть ся доля“!

Іван Кенко,
Пітсбург, Па.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний } КОНСТ. КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРШОНЬ,
касир } 324 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ вступники:
Место-председатель.....С. Митренко
OLYMPIAN, PA.

Заст. секретаря.....Иос. Кульчицкий
BALTIMORE, Md.

Заст. касира.....А. Якович
MC ADON, PA.

Радий:
А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семанский.....Trauer, Pa.
К. Кобань.....Olyphant, Pa.
А. Сорока.....Plymouth, Pa.
Иванъ Паралая.....Terryville, Conn.
Ив. Сенько.....Jessup, Pa.

Ихъ вступники:
Ив. Поспанко.....Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольная комиссия:
О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь.....Mt. Carmel, Pa.

Головний организатор:
Н. Подгорский Box 543, South Fork, Pa.

Вступайте до Союза!

„Союз“ — одного руско народна організація въ Америцѣ.

Принимаетъ членовъ вѣдѣ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне послѣ лѣтъ.

Мѣсячне вѣдѣ 25 до 70 центовъ на мѣсяцѣ.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$600.00,

Посмертне за жѣну \$300.00,

Посмертне за дѣти вѣдѣ 15.00 до \$300.00,

Въ разѣ утраты: а) обохъ очей нѣтъ або рукъ \$600.00,

б) одного руки або ноги \$200.00,

в) одного ока \$100.00,

Сли отецъ родины въ шпитали бѣжевольныхъ, Союзъ платитъ що року родитѣ \$100.00.

Хто хоче вступити до Союза, муситъ вписатись такожѣ до братства, яке на лежить до Союза.

Важне

для П. П. Секретарѣвъ Р. Н. Союза.

Повѣдомляю разѣ на все, що вѣ грошѣ належачи до касы Р. Н. Союза посылае ся такъ: на money-order ахъ або чекахъ выпи- суетъ ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выпи- санный money-order або чекъ не посылае ся до Голо- в. Касиера, але вразѣ зъ выказами до Голов. Секре- тара. Головний секретарь опѣсля вѣдѣсалае ихъ до Голов. Касиера.

С. Ядловский,
Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

СТЕФАНЪ ТИМЦО,

членъ Р. Н. Союза, вѣдѣ 53 Pittsburg, Pa., упокоивъ ся 7. Новембра 1905. Небѣщикъ похоронивъ въ Гали- чины, села Волкова, пов. Лѣско.

АНТОНІЙ ПАНДРАКЪ,
членъ Р. Н. Союза, вѣдѣ 53 Pittsburg, Pa., упокоивъ ся 2. Сѣчня б. р. Небѣщикъ похоронивъ въ Гали- чины, села Синава, пов. Ся- нѣкъ.

Вѣчна память!

Ч. 718. КВІТЪ \$100.00
на сто долларѣвъ котры п. Алексій Лешинский отримавъ якъ надѣв- чайнузапомогу зъ причины нездоб- части до працѣ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Baltimore, Md., Jan. 4, 1906.
Олекса Лешинский,
Свѣдѣи { Николай Дурдела,
Т. Федоренко,
Филипп Паламарь, предс.,
И. Дурдела, секретарь.

Ч. 731. КВІТЪ \$300.00
на триста долларѣвъ, котры п. Се- манъ Лабашъ отримавъ яко по- смертнузапомогу по жѣнѣ Акили- нѣ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

St. Louis, Mo., Dec. 24, 1905.
Семанъ Лабашъ,
Свѣдѣи { Алекс. Валевский,
Василь Колодѣй,
А. Сернякъ, председатель,
Григорій Копча, секретарь.

Рухъ

въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. пророка Ілїи въ Mahanoy Plane, Pa., вѣдѣ 28, бу- де принимати новыхъ членовъ въ мѣсяцѣхъ Январу и Февруару 1906 безѣ вступного.

Ст. Грицишинъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. АА. Петра и Павла въ Glen Lyon, Pa., вѣдѣ 27, бу- де принимати новыхъ членовъ въ мѣсяцѣхъ Январу и Февруару 1906 новыхъ членовъ за половину вступ- ного.

Микита Сѣйчакъ, предсѣд.,
Лешко Фринцко, секретарь,
Данько Гарбера, касиръ.

НАПОМИНАЕМО

всѣхъ членів бр. сѣв. Володимира від. 108 Р. Н. Союза в Нью Йорку, щоби звонили прибути на мі- тингъ котрый вѣдѣ 27. Сѣчня 1906, в Суботу вечеръ точно о 8. годинѣ, бо маємо дуже важні спра- ви до обговореня. Мітингъ буде в галѣ 505 E. 5 St.

Іван Претула, председатель,
Асафат Сусидка, секретарь.

ПОВІДОМЛЯЕМО

всѣхъ, що нове братство (Флѣора і Лавра) в Питсбургу, 725 Карсон- ульця, принимаетъ новыхъ членів. Хто еще не належить до нѣкагого брат- ства або до Союза, просимъ появи- ти ся на мітингъ першої Недѣли по першій разѣ по службѣ Божій в рускій сторѣ у Т. Гута ч. 725.

Михайло Попиль, предсѣд.,
Петро Дашвич, секретарь,
Володимир Милькович, кас.

БРАТСТВО

св. пророка Ілїи вѣдѣ 40, въ Скрантонѣ, Па., выбрало новый урядъ на 1906 рокъ. Иванъ Ле- шинский, предсѣдатель; Михайло Газда, подпредсѣдатель; Демко Ле- шко, секретарь; Василь Гойдич, записникъ; Тимко Шеремета, касиръ; Андрей Силаонъ, головний контролоръ; Симеонъ Чѣпакъ и Андрей Крайнякъ, контролоры; Гр. Параска, заставникъ; Мих. Бѣласт, капітанъ; Микита Попиль, двер- никъ; Яцко Луликъ, опѣкунъ хо- рыхъ. Адреса братства така:
Demko Leshko,
1025 Bergen Ct., Scranton, Pa.

ПОВІДОМЛЯЮ

усѣхъ членовъ братства св. Іоана Хрестителя, вѣдѣ Р. Н. Союза 111, въ Allegheny, Pa., що повѣр- чный мітингъ вѣдѣ 4-го Лютого 1906 року въ галѣ на Fether St. о 1 ой годинѣ попо- луднѣ. Каждый членъ має явити ся на той мітингъ и выровнати свой довгъ. Хто еще не має вѣдѣ- знаки, то на мітингъ одержитъ. Хто не явитъ ся, зѣстане отпра- вляемъ на 50 центѣвъ. Будемо приймати новыхъ членовъ до брат- ства безѣ вступного и до Союза, послѣ статутѣвъ. — Въ Leeds- dale и въ Ambridge сѣтъ мно- ги краине, котры ще до жадной організації не належать, то прошу усѣхъ, щоби вступали до нашего братства и забезпечували себе и свои родины, доки часъ, а не вѣдѣ- кладали на далѣ. Горѣть ся бра- тѣ, до організації! Если маємо центы на пиво и виску, то лѣп- ше за тѣ центы забезпечити себе и родину, якъ вѣдѣдати ихъ на рѣжній дурницѣ, абы хтось другій за нихъ добре ѣвъ, пивъ и буду- вавъ собѣ гавзы.

Урядъ Братскій.

— Въ Sykesville, Pa. Рус- ны заложили въ Грудню минулого року братство, котре вступило до Р. Н. Союза, и урядниками були выбраны слѣдующі особы: Предсѣ- датель Юрко Вислоцкій, заступни- Юрко Ганцъ, секретарь Семанъ Прочко, заступникъ Василь Тулен- ко, касиръ Иванъ Гарабинъ, заст. Мих. Кунѣракъ; дорозцѣ хорыхъ: Петро Жидякъ; хорунжій Стефанъ Ильковичъ, капітанъ Михайлъ Дзю- бакъ. Зъ усякими братскими спра- вами удавати ся до секретаря на слѣдующу адресу:

Sem Proczko,
Box 78, Sykesville, Pa.

— Въ братствѣ Трехъ Святи- тельвъ, вѣдѣ Р. Н. Союза 35, въ Whitney, Pa., вѣдѣ 24-го Децембра рѣжний мітингъ, на котромъ выбрали такожѣ новый урядъ на 1906 рокъ: предсѣд. Иванъ Сопиччакъ, заступникъ Ив. Возникъ, секретарь Петро Квочка, заступникъ Михайло Волчко, касиръ Спиридъ Горошакъ, заступникъ Лешко Смолякъ, дорозцѣ касы Ми- кола Хохла, заступникъ Петро При- слаупскій, дорозцѣ хорыхъ Микита Смолякъ, посланецъ Дмитро Вой- некъ, дверникъ Семанъ Лехманъ. Мітинги мають вѣдѣбувати ся що Недѣль въ галѣ Спирида Горошакъ. Въ братскихъ справахъ адресувати треба на такую адресу:

Petro Kwoczka,
Box 84, Whitney, Pa.

— ДНІА 14-го Январу вѣдѣбувъ ся мітингъ М. Р. Н. Союза, вѣдѣ- дѣль 57 въ Cohoes, N. Y. на котромъ выбрано новый урядъ на рокъ 1906: Предсѣдатель Емилъ Михайлякъ, секретарь Дамьянъ Ме- рена, касиръ Максимъ Жидякъ, надзиратель Игнатій Корѣнь.

— ДНІА 10. Сѣчня с. р. вѣдѣ- бувъ ся рѣжний мітингъ читальнѣ „Народной Самопомочи“ въ Нью Йорку, на котромъ выбрано та- кожѣ новый урядъ на рокъ 1906. До уряду увѣшли: Андрей Кор- панъ, голова; Гаврилъ Оснчукъ, мѣсто-голова; Викторъ Мирончукъ, секретарь; Иванъ Шкляръ, заступ. секретаря; Теодоръ Романюкъ, касиръ; Ілїя Колекъ, заступникъ каси- ера; Никола Романюкъ, бібліоте- карь.

В. Миронко, секретарь.

Збирайте грошѣ
на Рускій Нар. Фондъ
въ Америцѣ.

ВИКАЗ ЖЕРТВ
на „Народный Фонд“
в Америцѣ.

Jessup, Pa. На хрести- нахъ у Михайла Харитчака зѣбрали Василь Полянський і Иванъ Савчакъ \$3.20. Мно- гая літа народженому Ва- силеву, родичам, гостямъ і обомъ коллаторамъ.

Великий Баль.

Братство сѣв. Володимира, від. Союза 108, в Нью Йорку устроє великий баль, дня 3-го Лютого 1906 в Liberty Hall. 255—263 E. Houston Str. Запраша- емо всѣхъ честныхъ Русинів і Рус- нок з Нью Йорку і околици. Маємо надію, що численно прибудете, а певно не пожалуете. Вступ від о- соби 25 центів. Початок о 7-й годинѣ вечеромъ. Музика буде зна- менита. За добру забаву ручитъ

Балевий Комитетъ:

І. Пригула, председатель,
И. Сусидка, секретарь,
А. Шеремета, касиръ.

На Баль

Сестрицтва сѣв. Любви!

котрый зачне ся о год. 5 пополу- д. в Суботу, дня 10 Февруару 1906 р. в Day Hall на Секонд Евеню в Carnegie, Pa. просимо всѣхъ добрыхъ і до забави охочихъ Русинів. О добру музику і всяку выгоду постараемъ ся. Для жен і дѣвчат вступ вѣльный. На бали буде приймати ся новыхъ член- кинѣ до Сестрицтва зовсімъ безѣ вступного, проте просимо всѣхъ, котрі еще не сѣтъ в нашѣмъ Сестри- цтвѣ, щоби користали зъ доброї спо- собности.

Предс. Т. Пронько.

Баль!

Просимо всѣхъ Русинів з Питсбур- га, Микисраке, Аллегені і околици на наш баль на дохѣдъ нашей цер- кви. Баль буде 30. Январу с. р. в Odd Fellows' галѣ, там де завсе. Мясницѣ короткі того року, тож просимо прийти і розвесели- тись. — Рада церковна.

Хочу женитись.

Шукаю товаришки житя въ вѣдѣ вѣдѣ 18 до 26 лѣтъ, ко- тра бы мала \$1000 готѣвки. Я маю лѣтъ 27, походжу зъ Быбла, пов. Перемиского; роботу маю ста- лу въ каршапъ и готѣвки \$400. Належу до братства св. І. Хрести- теля въ Питсбургу. Котра дѣвчина хотѣлабы за мене выйти, звонити прислати стою фотографію а я на жадане пошлю фото. 3—4

Nicholas Sabor,
160 Orchard St.,
McKees Rocks, Pa.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ кра- нѣвъ черезъ нашу газету, муситъ заплатити 25 центѣвъ на каждое ого- лошене напередѣ.

Де есть?

Федко Бискошь родомъ зъ Мала- стова (коло Ропицѣ руской), гор- лицкого повѣта. Передъ 3. роками бувъ въ McKeesport, Pa. Шу- кае его сестра. Хто бы знавъ о нѣмъ або вѣнъ самъ, най зволитъ ласкаво написати на адресу:

Улька Бискошь,
304 Glenwood Ave.,
Bloomfield, N. J.

ШУКАЕ МѢСЦЯ

дѣкъ, що приѣхавъ зъ Галичины, має голосъ теноровый, виѣе уставъ церковный и сѣвъ хоральный. Може вчити дѣти. Мае свѣдѣцтва оковѣченя науки дяковства.

Нрыс Lesiuk,
67 Clinton St., Yonkers, N. Y.

— Внимѣть си до „Читальнѣ“. Ліше 1.50 дол. на рікѣ. За тѣ грошѣ будете дѣставати одну цѣкаву книжочку кож- дого мѣсяця. Адресуйте:
CZYTAŁNIA,
Box 353, Scranton, Pa.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку мѣстятъ въ со- бѣ цѣнай информации и рады для мущинъ и дѣтей, сли пошлете свои имя и адресъ:
O. P. Box 268, Madison Sq., New York

Читайте уважно!

Зѣ початкомъ сего року, почнемо друковати въ „Сво- бодѣ“ „Практичный под- ручникъ до науки англій- ской мовы“.

„Подручникъ“ той уло- женой такъ, що зъ него каждый буде мѣгъ навчи- тись по англійски читати, пѣсати и говорить. „Под- ручникъ“ будемо друковати лекціями, по трохи въ кож- домъ числѣ „Свободы“, от- же каждый читачъ „Свобо- ды“ буде мати цѣлый тыж- день часу на вывчене од- ной лекції. Въ лекціяхъ тыхъ будемо подавати не лишь способъ вымовы по- дѣляючи словъ и значѣне та правила грамматики, — але такожѣ задачѣ, якы каждый читачъ, сли схоче буде мѣгъ дома собѣ выро- бляти. Кожде слѣдующе чи- сло буде мѣстити въ собѣ розвязку попереднихъ за- дачъ, такъ що учай ся буде мавъ способность пе- реконати ся чи зблудивъ и о скѣлько, выробляючи свою задачу.

Рѣвночасно звертаемо у- вагу усѣхъ, кому на томъ залежить, що лишныхъ чи- селъ „Свободы“ у насъ не зѣстае ся; друкуемо лише стѣлько, скѣлько потреба для нашихъ постѣйныхъ предплатниковъ. Если отже хто хоче мати усѣ числа „Свободы“, въ котрыхъ бу- де друкований сей „Под- ручникъ“, то найлѣпше зробіть, если чимъ скорше пришле передплату на „Свободу“ або запише ся на цѣле посмертне до „Со- юза“.

Редакция „Свободы“.

Хто хоче змѣнити свой адресъ повиненъ выписати усе докладно на сѣй карт- цѣ, вырѣзати еѣ и дати листоносови або заслати въ листѣ до редакції „Сво- боды“.

POSTMASTER! Please notify „Svoboda“, Box 353, Scranton, Pa. of the following change of my address:

PREVIOUS ADDRESS (Старый адресъ):
Name (Имя) _____
Street or P. O. Box (Улица або бокс) _____
P. O. (Почта) _____ State (Округъ) _____
Належати-сѣ до вѣдѣдѣ „Союза“ ч. _____ а теперъ належу до вѣдѣ ч. _____
PRESENT ADDRESS (Новый адресъ):
Street or P. O. Box (Ул. або бокс) _____
P. O. (Почта) _____ State (Округъ) _____

РОЖНИЙ ЛЮДЕ

Приведи кѣлькохъ людей до великого стору, де кож- дый може выбрати собѣ, що забажае и задивуешь ся ба- чучи, якъ велика е рѣжница мѣжъ людьми. Декотры зъ нихъ будутъ „easy“, при- мутъ и заплатятъ добру цѣ- ну навѣтъ за найгѣршій товаръ, если имъ его пода- ти, коли противно иншѣ покладать ся на свой вла- сный судъ и досвѣдъ и вы- бирають товаръ старанно и зъ розумѣнемъ. Розумѣсь, що выборъ товару конецъ кѣнцемъ не має великого значѣня, инша однакъ рѣчь, коли иде о выборъ лѣку, який має поправити твое здравле. Тутъ выбирати треба всегда щось найлѣ- пшого. Въ забуреняхъ тра- вленя и слабостяхъ спричи- неныхъ нечистою кровію маешь лише оденъ выборъ, а се Тринера Американ- ской Еликсиръ Горького Вина. Не пробуй лѣти сильныхъ алкогольныхъ мѣшанинъ до скорованого желудка и кишѣвъ. Се легке вино вы- лѣчитъ болючость и змѣн- нитъ всѣ органы.

Продають въ антикахъ.
Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Вже вийшов

Напендар „Читальнѣ“

на рік 1906. — Ціна 25 цѣт.

Адресъ:

CZYTAŁNIA, Box 353, Scranton, Pa.

Всячина.

З ПАРЦЕЛЯЦІИ ВѢЛЬШОИ ВЛАСНОСТИ.

Вѣльша земельна вла- сність в Галичинѣ то е то- та власність, яку тримають в своихъ рукахъ дідиці, ви- носила в р. 1890 3,090,973 гект. а в р. 1902 вносила вона вже 2,916,630 гект., отже зменшилась о 174,343 гект. с. е о 5-6 процент і то черезъ парцеляцію, а то в польскій еї части о 9-8 проц. а в рускій о 2-2. Пі- сля означеня парцеляцій- ного банку мала зменши- тись вѣльша власність в тім часі о 360,000 моргів, а се становилоб одну де- сятку часть всеї земельної власности. В польскій ча- сти Галичини е землі до парцеляції менше і е во- на там дорожша, бо коли пересѣчна ціна морга в ці- лій Галичинѣ вносилъ 441 К., то в польскій части до- ходитъ вона пересѣчно до 453 К., а в рускій части лише до 292 К. За сей часъ закупили в рускій части Мазури 10,000 моргів, а рѣшта 90,000 моргів зѣста- ло в рукахъ русскихъ госпо- дарів. Поляки старають ся всѣми силами, аби польску посѣлѣсть закупили Мазури, бо сподіють ся, що черезъ те край змѣнить ся на польскій. Для того то і у- хвалив сойм в послѣдній сесіи, аби не давати селя- нам-Русинамъ позичокъ на парцеляцію. Наши селяни повинні однакъ напружати всѣ сили, аби землю, що йде на парцеляцію, роз- купити поміжъ себе, бо те- пер і такъ у руского хло- па за мало землі, та що тяж- ко з неї вижити. Хто хоче купувати на парцеляції, нехай пише до товариства

Краевий Союз кредитовий у Львові, Ринок ч. 10.

ДЕ-ЩО ПРО ЖИТЕ ІНДУСІВ.

Індія є великий півострів в південній Азії. Ще від Бог знає, як давних, доісторичних часів, там мешкає темносбарвний нарід Індуси. Віри вони суть поганської і на підставі своєї релігії суть поділені на 4 касты. Першу касту пануючу творять поши, так звані „браміні“, другу воляки, третю ремісники и купці, а четверту так звані „судри“. Положене судрів майже нічим не відрізняється від положення рабів, а в багатьох відносинах далеко гірше. Перехід з нижньої касты до висшої не є можливий, з висшої ж до нижньої — буває.

Взагалі, культура Індусів багата різними проявами, котрі людям других націй, особливо Європейцям, здають ся дуже чудними і часом незрозумілими. Одною з таких проявів є шлюб малюнків дитин, зачасти молодших від 5 років.

Після остатньої урядової переписи усіх хлопців Індусів, молодших як 5 років, нараховували більш як 18 мільонів, а дівчат тіх-же самих літ, більш як 19 мільонів. Між ними таких, що взяли шлюб, нараховано більш як 127 тисяч хлопців і 262 тисячі дівчат. Дітей в віці від п'яти до десяти років нараховували більш як 20 мільонів хлопців і 19 мільонів дівчат. Між ними таких, що взяли шлюб, 796 тисяч хлопців і 2 мільони дівчат. В віці від десяти до п'ятнадцяти років 18 мільонів хлопців і 15 мільонів дівчат. Між ними 2 мільони жонатих хлопців і близько 7 мільонів замужніх дівчат. В віці від п'ятнадцяти до двадцяти років усіх нараховували майже 13 мільонів хлопців і 12 мільонів дівчат. З них 4 і пів мільонів хлопців і близько 10 мільонів дівчат стоять в шлюбі.

З усього того бачимо, що взагалі дівчата беруть шлюб молодшими, як хлопці. А що до того, що беруть шлюб малі діти, то роблять вони те не з власної волі, а після волі своїх опікунів і родичів. Причиною того являється релігія, котра приписує завчасні шлюби, особливо для дівчат. Дівчина, котра по досягненню повного віку не видасть ся заміж, викидається геть з тієї касты, до якої вона належала, і переходить в касту судрів, а її родичам те рахується, як найтяжчий гріх. Після їх святятого письма, отець, котрий допустив, що його дочка не вийшла заміж до певного числа літ, єсть винуватий в убійстві дитин. — тіх дітей, котрі мали родити ся у його дочки. Отже, щоб урятувати своїх дочок та і себе від великого гріха і ганьби, родичі спішають, яко тільки можна, раніше видати їх заміж. А до того ще кожний мусить видавати своїх дочок тільки за

хлопців своєї касты, то те ще більш тяжким робить навіть для дівчини мужа. Наслідки таких завчасних шлюбів, звичайно, мусять бути лихими для цілого народу, бо причиняють ся до здрібнення і взагалі, як фізичної, так і духової слабости нації. Не вважаючи навіть на те, що між шлюбною церемонією і фактичним шлюбом проходить часом великий кавалок часу, все ж Індуси дуже завчасно женяться ся.

Можнаб назвати той шлюб дітей не шлюбом, а заручинами, але в разі смерті хлопця заручена єму дівчина зістала вдовою, і релігія забороняє їй вдруге виходити заміж. В разі смерті зарученої дівчини, її муж має право женити ся ще необмежене число раз. А позаяк малі діти часто мруть, то такі завчасні шлюби мають ще і лихі матеріальні наслідки, бо шлюби у Індусів відправляються з великими парадом і коштують богато грошей.

Дівчина, котра не бувши ще жінкою, зістала вдовою та і взагалі усі вдови Індусів провадять гірке життя, котре усе складається з цілого ряду відпустів, постів і різних набоженств.

Три дні кожного року, в роковини смерті мужа, і один день кожного тижня, в день его смерті, вдова мусить нічого не їсти, не пити. Вона усе своє життя мусить замолювати свої гріхи, котрі, після віровання Індусів, одні тільки і могли бути причиною смерті її мужа. Ще не дуже давно вдів прозито убивали на могилі мужа, але Англичі, котрі панують там і усіма способами силують ся прищепити Індусам європейську культуру, заборонили тепер убивати вдів і навіть строго карають за те. Але попи створили їм за те таке життя, котре гірше від смерті. Після остатньої переписи, число вдов-дітей молодших, як 5 років, в Індії виноситься більш, як 391 тисяч. Щоби запобігти цьому лихови, англійський уряд, крім ширення просвіти між Індусами, хоче завести закон, котрий би забороняв шлюби хлопців молодших від 12 років, і дівчат молодших від десяти.

ЕМІГРАЦІЯ

до полудневої Америки з Галичини ще не перевела ся. Ф. Бялостоцький, організатор польських колоній в Аргентині, доносить, що в липні с. р. приїхало до Апостолес (польсько-руська колонія в ставі Місіонес) 118 Русинів із східної Галичини. Емігрантів поселено в новій колонії Канделарія, яка лежить недалеко Апостолес над рікою Парана. З народного становища еміграція Русинів до Аргентини є найгірша. Русини, котрі осіли в Апостолес, остають без ніякої опіки. Одні змінили віру і народність, інші розприсягли ся, бо нема про них кому подбати.

Православний Жидок.

Прийшов жидок до Канади
Тай став ся крутити;
Щось міркує, п'янь вкладає:
Бизнєс заложити.
Купи людей руских здивав
„Лис“ жидок хитренький,
Привитав тих углекопів,
Словечком масеньким:
Ну! вводки ви мені любі?
Зь котра країна?
Так вей! мілу на мій серці,
Що я вас познаю.
Воно єму той мій серці
Так схожи на груди,
Воно бачить руский хлоп —
Добрий бизнєс буде.
Ну! любчики мені міле,
Щось буду скізати,
Намь бы треба на той плейз
Церкву збудувати.

А той поплі намь не потрібні
Дармо грошй брати.
А зой, герсти! — ми самі
Будемо ситвати.

Чи вамь треба конче поплі,
Щобь вамь все кізало:
Не їдзь хлопе, не пий хлопе,
Тільки грошй бралось?

Ють, наприкладь, я єсть Хаїмь,
Жидок православний,
Я вамь зь Талмудь прочитаю
За наш бѣда давний.

Ну! вь Єгипеть царь Фараонь
Жидків тамь бѣдило.
Мы безь вода утѣкало,
Мойзесь нась водило.

За морями той пань Мойзесь
Кізавь намь чикати.
Зой! пустиня якь Кінада —
Вонь кізало спати.

А намь кагалъ до пань Мойзесь
Стало говорити:
Дай намь хлѣба изь ківалкімь,
Бо мы хочемь жити.

Якь пань Мойзесь по скала
Трѣснул зь грубимь палкімь,
То нѣвроку вода цюрь, цюрь!
А хлѣбь впав зь ківалкімь.

А курочки що вечера
Само прилетѣло,
Було хлѣба, було мясо —
Жидки смачно ѣло.

Тодѣ жидки не гризло ся
На хлѣба зь ківалкімь,

То все було іно Мойзесь
Вымахнуло зь палкімь.
Ну! вже ганць рихть вонь буде
Я бизнєс заложу,
А вы церкву побудуєте
То я я вамь поможу.
Вы на мій штортъ все будете
Що тре кінувати,
А що пейда то я буду
Одъ вась свой гильтъ брати.

Ну! нѣвроку що найлѣпше
Забудомь скізати,
Разомь зь церквѣ вѣже и готель
Треба збудувати.

Вы нѣвроку не найдете
Такий жидокь файный,
Я вамь любкі добре раджу,
Бо я я православний.

Вы вь субота на мій готель
Будете щось пити,
А вь недѣлю пий вь церква
Богъ ся молити.

Якь вы колись за вашь церква
Будете спѣрѣ мати,
Я вь свой готель кривославный
Буду вась ладнати.

По голова и по морда
Будете ся бити,
Вѣсь будете на мій готель
На раду ходити.

Мои любкі, вы знаєти,
Жидків розумь має,
Вонь на корт не допуститъ —
Вь готель поладнає.

Нѣ! а якь тре якіх балъ
Свѣту покізати,
То вь мій готель гутъ музикъ
Буде вамь заграсти.

Такь минають днѣ за днями
Лѣта за лѣтами,
Все сатана запекла
Мотаєсь за нами.

Та сатана запекла,
Хитрый розумь має,
Руску працю кровавицю
Вь кишенью ховає.

Ой Русини, милі брати,
Жидків обминайте,
Свои сторы, товариства
Рускі спомагайте.

Ой Русини, милі брати,
Вѣсь лучѣмь ся разомъ:
Стане сила нерозломна,
Щось свѣту покажемь.

Жидки Д. Кравець.

Не забувайте на Вашій родині в Старомь краю.

Посилайте грошй Вашимь родинамь до краю
лишь черезь рускихъ агентѣвъ, а нѣколи
черезь чужинцѣвъ.

На що спомагати другихь рускимь грошемь?
Єсли вь мѣсци де мешкаете нема руского агента,
то пошлѣть грошй черезь „Свободу“.
Мы пошлемо Вашй грошй до краю за такую саму
цѣну, що ти жидѣвскій, словакскій, польскій, сло-
вомь, чужі агенты вь Нью Йорку чи деінде,
черезь котрыхъ вы до сего часу грошй поспі-
ляли.

Грошей не задержуємо а высылаємо ихъ до краю
сейчасъ, такъ що грошй доходять на мѣсци
призначенія вь протягу 12 днѣвъ.

Адресуйте такъ:

SVOBODA
Box 353, Scranton, Pa.

Важне для Братствъ!

Кожде братство повинно мати порядний книжки
братскій, вь котрыхъ бы було усе докладно записано,
інакше виходить тільки баламута, помылки и сварѣ,
черезь що неразъ члены навіть выступають зь бра-
тва.

Щоби сему лиху зарадити, видала „Свобода“ Го-
ловну Книгу для братствъ. Вь книжцѣ той є на
всю рубрика. Є рубрика на имя и прозвище члена,
на те коли вонь вступивъ до братства, коли до Сою-
за, сколько має лѣтъ, жонатый чи самотный, на кого
здавъ посмертне и т. п. Крімъ того є умисный рубри-
ки на те коли членъ заплативъ вступне до братства
а коли до Союза, чи має заплачену вѣдзную, шапку,
поясь, статуты, грамоту, книжку платничу и такі
інші рѣчи. Дальше вь той книжцѣ є зроблений ру-
брики на мѣсячній и другі належитости до братства
и до Союза, мѣсци на всякій уваги, якь примѣромь,
сколько голи взявъ за допомоги, яку має заплатити кару
и таке інше. Книжка ся показує такожь сколько-то
довженъ зь одного року на другій до братства або до
Союза. Книжка зроблена такъ, що зь неѣ кождою хви-
лѣ зовѣмь ясно познати якъ котрий членъ стоить вь
братствѣ и Союзѣ и проте жадна змылка тутъ немо-
жлива. Книжка надрукована на грубомь паперѣ, та-
комь якъ уживаєсь на документи, пита руками,
оправлена вь дуже тверду оправу, покриту сильнымь
полотномь, роги и хребетъ має шкѣрянні. Вѣсь сторо-
ны нумеровані а на початку книжки є index де треба
записати на якій сторонѣ котрий членъ є, щоби его
легко можна було знайти. Кождый членъ має вь той
книжцѣ одну сторону, яка выстарчає на 4 роки.

Цѣна книжки зь пересилкою така:

Книжка на 100 сторѣнь друку \$2.00; на 152 сторѣнь
\$2.50; на 200 сторѣнь \$3.00; на 252 сторѣнь \$3.50;
на 300 сторѣнь \$4.00. На жадане можемо зробити и
большу книжку.

Єсли бы котре братство желало собѣ мати такую
книжку, зволить надѣслати вѣдповѣдну суму грошей
на адресу:

SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

Лишь 5 центѣвъ

ноштує одна парафіяльна книжочка!

Таку книжочку повиненъ мати кождый чоловікъ
до якої церкви вонь не належавъ бы, бо тодѣ зможе
мати вписану кожду жертву и колектую яку давъ на
свою церковь.

	доларѣвъ	центѣвъ
Виненъ за минувшій рокъ . .		
Має заплатити вь роцѣ 190..		
Разомъ довженъ заплатити .		

Плативъ колекты вь 19... роцѣ.			
Вь мѣсяцѣ	доларъ	центъ	Потвержденъ
Сѣчню			
Лютѣмь			
Марцю			
Апрѣлю			
Маю			
Юнію			
Юлію			
Августѣ			
Септембрѣ			
Октомбрѣ			
Новембрѣ			
Децембрѣ			
Заплативъ всего			
Має заплатити			
Остає виненъ			

Така книжочка є добра на девять років и має
сильну полотноную оправу. Менче якъ 100 наразъ не
продаємо. Грошй посылати впередъ на адресу:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Тані Шифкарты!

Лишь 17.50 дол. зь Нью-Йорку до Освенціма!

Хто хоче достатись скоро до краю а за малу за-
плату, зволить сейчасъ написати (и долучити 2-центи-
вый стемпель) до:

PETER SZEWCZYK,
BANKER & AGENT

1223 E. Falls Str., Niagara Falls, N. Y.

Фармы, фармы!

Если хотите
забеспечити свою будущность
купите фармы вь Алябамѣ,

где зимы нема,
где воздухъ легкій и вода здорова.

Тамъ родить ся все, що лишъ вь землю вло-
жите.

Найвысша температура вь лѣтѣ не досягне
95 степенѣвъ, ночи холодны.

Хочете вь щастю свои лѣта прожити и дѣ-
тямъ своимъ оставити красныи маєтокъ, розду-
майте и пишѣть о дальшій поясненія.

Оранжи, пичесы, картофля, винницѣ прино-
сятъ великій грошй.

Акеръ 20 долларѣвъ
на малі сплаты безь проценту

На жадане дальшій поясненія зашле Вамъ

M. J. Tylavsky,
Charleroi, Pa.

«СВОБОДА» послав гроші до
всіх частей світа по тій самій ціні,
що менш чужий агент. Гроші дохо-
дять до краю на 12 днів. Чого волю-
нтерів по чужих, коли вони можуть
нає так само обслужити. Адресуйте:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Цѣкаві книжки

- * Америка 15 ц.
 - * Американський шлях 15 ц.
 - * Ангел та пустельник 15 ц.
 - * Борба класів і чому робітники ор-
ганізують ся 15 ц.
 - * Весела книжечка в обрамках 30 ц.
 - * Грѣхи мільйонерів і т. п. С. 7. 15 ц.
 - * Дещо в історію православного мі-
сію в Америці 10 ц.
 - * Дещо про звѣрств 30 ц.
 - * Дві левади і т. п. С. 5 15 ц.
 - * Дещо про права і суди в Сполуч.
Державах 10 ц.
 - * Дорога любови, то Божа дорога
С. 6. 15 ц.
 - * Жовнір 10 ц.
 - * Журавль 10 ц.
 - * Житє, зарбѣки, організація і т.
п. в Спол. Державах 15 ц.
 - * Зуб за зуб 10 ц.
 - * Казки про Жидів 15 ц.
 - * Капітал і праця 15 ц.
 - * Конституція Спол. Держав 10 ц.
 - * Книжка Рахункова 50 ц.
 - * Марія 10 ц.
 - * Навертений Грѣшник 20 ц.
 - * Народний рух австро-угорських
Русинів 15 ц.
 - * Образи і загадки 10 ц.
 - * Образи в Америці 10 ц.
 - * Оповідання 15 ц.
 - * Про водоступників вѣдъ рос. пра-
вотв 10 ц.
 - * Провідникъ руско-англійскій (глу-
мач) 50 ц.
 - * Про нутро землѣ 25 ц.
 - * Подземні скарби 25 ц.
 - * Покуса 10 ц.
 - * Розмова Поляка, в Русинів 10 ц.
 - * Руско англійскій словарець 20 ц.
 - * Релігійні вѣрвання стариннихъ
народів 20 ц.
 - * Смерть 10 ц.
 - * Стародавній казки та оповѣданя 15 ц.
 - * Страшні 20 ц.
 - * Тарас Шевченко 15 ц.
 - * Тимко Гаврилюк 15 ц.
 - * Хто в чого жє 15 ц.
 - * Якій то є люде на землѣ, в 20
образках 50 ц.
- Безъ грошей не вышлемо
нижкохъ нѣному.**
- Адресъ:
„SVOBODA“ BOX 353, SCRANTON, PA.

Даремні Фарми!

Хочеш довідатися про край де уряд дає
новим поселенцямъ найгарнішу землю
овсім даром, про край де 100.000 Русин-
нам тепер добре поводити ся.
**Великий Канадійскій
Північний Захід.**
Сла так, то не заведи післати ма-
лу суму, бо лиш \$1 як річну пред-
плату на одинок руску часопис в Ка-
наді, часопис яка що тижня перепов-
нена фактами про поступ сего краю,
особливо між Русинами там поселеними.
Канадійскій Фармер
P. O. Box 82, Winnipeg, Can.

HERMAN BARUCH

Гуртовий Склад і Імпортер
Вриндзі, Солодкого масла
Всякого рода Сира,
**Російских Сардинкір,
Красних Оселедцѣв.**
Товар замовлений почтою сей-
час висилає.
Пішіть по блискі інформації.
249 E. 10th Str., New York,
Telephone 3780 Orchard.

ЖЕЛѢЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трени відходять зі Скрентон в будні
дні від 1-ої до 6-ої рано що година, і
від 6 рано до 12 в нощі що 20 минут
В Неділю відходять трен від 1-ої ран-
до 7 що година, в від 7 рано до 12-ої
в нощі що 20 минут. Від 3.20 до 6.40
полудня трени ходять що 10 минут
До Виллсбурі іде трен всего 41 минут.
з ексресовий, що відходять зі Скрентон
в неділю (Неділя) о п. н. 8.16 і 10.36 рано
з 1.16, 4.36 полудня іде трен 33 минут
до Нью-Йорку до Нью-Йорку і Пів-
терборг. Ми перевозимо також навання
B. F. WYLY, Jr. traffic manager.
Scranton Pa.,

**ST. HERMAN'S
BENEVOLENT
SOCIETY.**
ORGANIZED FEB.
1893
ROCHESTER, N.Y.

Можете писати до насъ по руск, або
польск. або англійск.
23 N. Main Str.,
R. H. Morgan, SHENANDOAH, PA.

ПРОТИ ОГНЯ,
одинокий славянскій агентъ
в Лаксавана Канеті.
JOHN A. KOMARA,
напротівъ словенского костела,
157th OLYPHANT, PA.

„З О Р Я“
найліпшій сигаретовий паперѣ в
старого краю, в продажі котрихъ
призначено 5 процентъ на Рускій На-
родний Фондъ в Галичині.
Пачка по 2, 3, 5 і 8 центівъ. Для
сторниківъ 40 процентъ онушту.
Головний складъ у С. Шаранев-
ского 507 E. 13th Str., door 5.
New York, N. Y.

**ДОКТОРЪ ПРАВЪ
Ю ЛІАНЪ ЧУПКА,**
—адвокатъ—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Вго офісъ в Scranton, Pa. в на 34 Lacka-
wanna Ave. Але до Скрентонъ приїжджає
тільки кожного понедѣлка і четверга вѣдъ
години 6-ої до 8-ої ввечеромъ.
Всі справи американскі в повѣстахъ
Люверне і Лаксавана.
Хто має справу ґрунтового, або
хоче відобрати гроші або спадокъ
в старомъ краю, най удасть ся до
адвоката Чупки, бо вінъ бувъ ад-
вокатомъ в Галичині.
Всі контракти, правні папери в
повномочія. 1106

**ОДИНОКИЙ РУСКИЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА**
38 Green Str., JERSEY CITY, N. J.
Кождий Русина маючий яку небудь
потребу в Нью Йорку, чи в околиці,
повиненъ вступити до того готелю, бо
тутъ достане найздоровіш і найтаншій
нажити всякого рода і пораду, не най-
лучше купити шифкарту.

**МАЄШЬ БИЖЖИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRA LOTZ.**
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки великого рода, хочъ
би якъ розтрасені. Такожъ робить кни-
жки для братствъ, церковъ, бизнесменівъ
і т. д. За роботу гарантує.

**ГАВРИЛЬ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE**
Cor. Franklin & Spruzheim Sta.
SHAMOKIN, PA.

Має завжди на складѣ свіже,
добре пиво в великихъ і малыхъ
бочкахъ в найлучшій броварівъ,
горівки в лівері найліпшого татуну.
Врата! замовляйте у свого!

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 50 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher.
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO.

Dr. F. J. Meek,
(ШКОЛАЙЧИК)
**СПЕЦІАЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДІТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.**
Кліє др. в пораді дівачать
особливою ошкѣ.
Офіс 227 N. Shamokin Str. | Телефон
SHAMOKIN PA. | Nr. 1673

**РЕСТАВРАЦІЯ І КАВЕРІЯ
TROMETTER'S**
(Трометеръ)
при Реданськомъ дивъ в Shamokin, Pa.
Снѣдана, Обѣды, Вечеръ
Въ кождомъ часѣ можна достати
такъ гаряч якъ і вишній перекуски.
Потрави прилагоджені на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солідна. Окремі комнати для родити.
Найлучшій вина, пива, ліверы, горівки
і всі можливі напїтти. Цѣна дуже
мала.

Нові Книжки!
Тільки що прийшли з краю!
Новый Завѣтъ
Господа Нашого Иисуса Христа в языкѣ церковно-
словенськомъ з переводомъ на языкъ народно-русскій
зъ поясненнями; О. А. Бачинського, за одобреньемъ і
благословеньемъ Митрополита. Сторѣвъ 992.
Цѣна 4 долари.

Псалтырь
въ языкѣ церковно словенськомъ зъ переводомъ на
языкъ народно-русскій, зъ поясненнями; о. А. Бачинь-
ского; за одобреньемъ Митрополита. Сторѣвъ 286.
Цѣна 1 дол.
Обѣ книжки разомъ 4.50 дол.

Замовленя вразъ зъ грошми посилати на адресу:
Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

**Хочете ѣхати до краю?
Хочете спровадити
родину до Америки?**

Цѣны шифкартъ тани:		До краю:	Зъ краю:
NORTH GERMAN LLOYD			
Черезъ Нью Йоркъ и Бременъ .	\$39.00	\$43.50	
	34.00	38.50	
Черезъ Болтисрѣ и Бременъ .	34.00	36.50	
CUNARD LINE			
Черезъ Нью Йоркъ и Гамбургъ або Роттердамъ	33.00	35.50	
Черезъ Нью Йоркъ и Бременъ .	34.00	36.50	
Черезъ Нью Йоркъ Триестъ .	38.00		
Черезъ Нью Йоркъ и Лібау .		38.50	
HOLLAND AMERICAN LINE			
Черезъ Роттердамъ або Амстердамъ	33.00	37.50	
RED STAR LINE			
Черезъ Нью Йоркъ и Антверпъ	33.00	35.50	
AMERICAN LINE			
Черезъ Філадельфію и Гамбургъ	33.00	35.00	
Черезъ Філадельфію и Бременъ	35.00	36.50	
Черезъ Філадельфію и Лібау .	40.25	38.50	
ZOTTI LINE			
Зъ Нью Йорку до Освендѣма .	37.00		
Желѣзниця коштує:			
Мѣжь Краковомъ и Бременъ .	5.00	5.00	
Мѣжь Краковомъ и Гамбургомъ .	4.25	4.25	
Мѣжь Краковомъ и Роттердамомъ	5.95	5.95	
Мѣжь Краковомъ и Антверпъ .	6.20		

Воздух, яким віддишаємо.
Чоловік може жити кілька день без їди або води, але без водни
мусить умерти в кількох минутах.
Люди терплять так само з причини браку водни, хотий він віль-
ний для всіх, як з браку поживи! Чому? Бо если стіни твоїх легких
є здорові, то кров не може втягати в себе водни через делікатні стіни
воздушних комірок.
Дра Jean Sirrom Грудна Медицина
робить легки здоровими через те, що лічить стінки воздушних комі-
рок. Є се певний лік на Кашель, Простуду, Гей Фівер, Бронхітис,
також лічить повно тяжкі грудні слабости: Запаленя Легких і
Сухоти.
Если терпши рівночасно на Затверджене треба уживати Дра
JEAN SIRROM'S Жолудкової Медицини разом з Медициною Грудною.
Ціна 1.00 дол. за флашку. Шість флашок старанно опакованих
посилаємо на який будь адрес по одержаню почтового моні-ордеру на
суму 5.00 дол.
Правдивість ліків стверджує наш підпис на корку
3- **Morris Forst & Co., Pittsburg, Pa.**
Одинокі продавці в Сполучених Державах і Канаді
Дра JEAN SIRROM'S Медицини на Печінку \$1.00 флашка
Дра JEAN SIRROM'S Медицини на Жолудок \$1.00 флашка.
Вживають їх доктори і шпиталі по цілїм свѣті.

**Торговий Дѣмъ
„АЛЕКСАНДЕРЪ РАПАПОРТЪ“**
Затверджена російськимъ Урядомъ
Пароплавна Контора въ Одесѣ, въ Росіи
Продає Шифкарты
на найліпшій и найшивидшій пароплавы
до всіхъ мѣсть Сполученихъ Державъ и Канады.
Люде, що живуть в Америці а хотѣли бы спровадити свою
родню изъ Росіи до Спол. Державъ або Канады най ништуть
на адресъ:
**Одесса, Екатерининская д. № 85
A. Rapoport,
Odessa, Ekaterinenstrasse, 85, Russia.**

**Посылайте грошѣ
черезъ Рускій Народный Дѣмъ
и черезъ нашихъ посередниковъ.**

Хто послав гроші до краю просто черезъ Р. Н.
Дѣмъ, най выпяще, що потреба, на карточкѣ повисше:
Имя и назвико того, кому посласте грошѣ
Дѣ мешкає (село або мѣсто)
Послѣдна почта
Кѣлько коронъ На се пославъ доларѣвъ
Назвико пославачого
Адресъ пославачого

Тоту карточку треба выпрѣзати и послати разомъ зъ чекомъ
або моніордеромъ, выписанимъ на имя A. Sharshon, Shamokin,
Pa. на адресу Rev. N. Strutytsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, NJ.
За 10 до 12 днівъ гроші вже будуть доручені у краю.
Заразомъ подаємо имена посередниківъ, котрі стало поси-
лають гроші черезъ Р. Н. Дѣмъ.

„Свобода“, Scranton, Pa.
Юрій Хиликъ, Olyphant, Pa.
Юрій Фалатъ, Priceburg, Pa.
С. Ядловскій, Jersey City, N. J.
Ив. Голда, Mt. Carmel, Pa.
Ив. Тарбай, Elmira, N. Y.
Ив. Глова, Shamokin, Pa.
К. Котанчикъ, Shamokin, Pa.
И. Стеткевичъ, „
А. Шаршонъ,
Н. Джмеликъ, Smokerun, Pa.
Т. Цѣрковъ, Ansonia, Conn.
Д. Капитула, McAdoo, Pa.
Гр. Коваловичъ, Sayre, Pa.
Ив. Бурштинъ, Buffalo, N. Y.
Мих. Кричфалупи, Brownsville Pa.
М. Турокъ, Priceburg, Pa. | Т. Каскѣвъ, McKeesport, Pa.
Ив. Дѣйкъ, Jessup, Pa.
Т. Полинка, Hazleton, Pa.
М. Сегинъ, Defert, N. Y.
В. Брейтъ, Terryville, Conn.
П. Гера, Leetsdale, Pa.
М. Полянскій, Auburn, N. Y.
Ив. Лещинскій, Buffalo, N. Y.
Гр. Садоръ, Pittsburg, Pa.
Д. Мерена, Cohoes, N. Y.
Ив. Ворганъ, Mt. Carmel, Pa.
П. Ленно, Christopher, Pa.
М. Петровскій, St. Louis, Mo.
Т. Глява, Manor, Pa.
О. Ставискій, Excelsior, Pa.
П. Галайда, Scenery Hill, Pa.
С. Демчко, Shenandoah, Pa. |
|---|---|

Цѣна, кѣлько бере Р. Н. Дѣмъ за австрійскій грошѣ, если хто пославъ просто до насъ:	
За 5 коронъ 1 дол. 17 цнт.	За 170 коронъ 34 дол. 88 цнт.
10 „ 2 „ 20 „	180 „ 36 „ 92 „
20 „ 4 „ 25 „	190 „ 38 „ 96 „
30 „ 6 „ 28 „	200 „ 41 „ 00 „
40 „ 8 „ 33 „	300 „ 61 „ 45 „
50 „ 0 „ 37 „	400 „ 81 „ 85 „
60 „ 2 „ 42 „	500 „ 102 „ 25 „
70 „ 4 „ 46 „	600 „ 122 „ 90 „
80 „ 6 „ 50 „	700 „ 143 „ 40 „
90 „ 8 „ 55 „	800 „ 163 „ 70 „
00 „ 20 „ 60 „	900 „ 184 „ 30 „
0 „ 22 „ 64 „	1000 „ 204 „ 80 „
20 „ 24 „ 68 „	2000 „ 409 „ 50 „
30 „ 26 „ 72 „	3000 „ 614 „ 20 „
40 „ 28 „ 76 „	4000 „ 816 „ 50 „
50 „ 30 „ 80 „	5000 „ 1021 „ 00 „
60 „ 32 „ 84 „	

Посередникамъ належить ся крѣпѣ того за почту и папѣръ.
Русины! Оденъ шеръ Р. Н. Дому коштує \$25.00. Сего року
дівиденда буде 8 процентъ. Хто хоче купити шеру, най нашіше
чекъ або моні-ордеръ на имя A. Sharshon (Shamokin, Pa.) и най-
той чекъ разомъ зъ листомъ зашли на адресу Rev. N. Struty-
sky, 7 Stewart Place, Elizabeth, N. J.
Р. Н. Дѣмъ позичає гроші на праперти на першій мор-
гичъ на 6 процентъ.

Фарми! Фарми! Фарми!
Щасливий незалежний чоловік, над котримъ нема „баса“. Хто се! 66
фармер! Одна лиш фарма обезпечує чоловікови певну будущність.
Сотки краєвѣ купили в насъ фарми сего року і чують ся щасливими,
бо не грозить їмъ каліцтво або смерть. Прийдіть і Ви до насъ а по-
можемо Вамъ стати самостійними. Купіть собі фарму. Голосіть ся де:
ohn Jelinek, 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

**Одень зъ найбільшихъ
броварѣвъ въ
Америці.**

**ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СѢВЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.**

Хто лишъ разъ по- коштує сего пива, то иншого вже не хоче пїти.	Голова вѣдъ него ніколи не болить, бо єсть здорове и по- живне.
--	--

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT/CALL 4854.